

Varşova şehri yanıyor, Baltık devletleri nazik bir vaziyette

Siegfried'in mitralyöz hattı Fransız topçu ateşi altında

Fransız tayyareleri Ren sahilindeki kimya sanayii merkezini bombaladı

Londra 26 — Fransız tayyareleri Fridrichshafen'den başka Ludvigshafen'e bombalar atmışlardır. Ludvigshafen Ren sahilinde mühim bir gaz ve kimya sanayi merkezidir.

Londra 26 — Garp cephesinde bu gün şiddetli müsademeler olmuş, bir Alman mukabil hücumu tardedilmiştir. Fransız topçusu Siegfried istihkâm hattının Fransız hududuna en yakın olan kısımlarındaki mitral-

yöz hattını dövmektedirler.

Paris 26 (A.A.) — 26 Eylül sabah tebliği: Düşman topçusunun Deux-ponts mevkiinin doğu cenubundaki faaliyeti devam etmiştir.

25 Eylül gündüz avcı tayyarelerimiz Alman avcı tayyareleriyle bir kaç defa muharebeye girişmiştir.

Paris 26 (A.A.) — 26 Eylül akşam tebliği: Düşman topçusu «İki köprü» mevkiinin cenup muntakasında ve

Pirmasens'in cenubunda faaliyette bulunmuştur.

Şafakla beraber düşmanın Sauter cephesinde teşebbüs ettiği bir baskın hareketi tardolunmuştur.

Alman tebliği

Berlin 26 (A.A.) — Tebliğ: Garp cephesinde, mahdut topçu faaliyeti ve ileri müfrezelerin bazı hareketleri kaydedilmiştir. Beş Fransız tayyare- (Devamı 4 üncü sahifede)

Son dakika Varşova şehri bir harabeye döndü

Cesetlerden ve enkaz yığınlarından sokaklardan geçmek kabil değil

Düşman bombalarile telef olan beygirlerin etleri şehir halkına tevzi edildi

Paris 27 — Varşovanın 2 numaralı radyo istasyonu, harp vaziyeti hakkında dün gece şu malumatı vermiştir:

21 gündenberi devam eden muhasara esnasında şehre karşı yapılmakta olan bombardıman dün gece ve bugün en müthiş şeklini almıştır. Düşmanın ağır topçusu ve tayyareleri şehri tahrip için mütemadiyen gülle ve bomba yağdırıyorlar. 200 tayyare Varşovayı bombardıman eylemleri ve yüzlerce yangın bombası atmışlardır. Sekiz düşman tayyaresi düşürülmüştür. Evlerin ekserisi alevler içindedir. Şehir bir yığın enkaz halindedir. Cesetlerden ve enkaz yığınlarından dolayı sokaklarda dolaşmağa imkân yoktur. Şehirde son ecnebi sefaret heyetleri de bugün öğle vakti Alman hatları arasından şehri terketmişlerdir. Fakat ecnebi sefaret heyetlerinin bir kısmı şehirden hareket ederken bombardıman o kadar şiddetli bir şekil aldı ki, şehirde kalmayı tercih etmişlerdir.

Modlin kalesi muhasara altında bulunmakta olan enkazı arasında kararamanca mukavemetine devam ediyor. Varşova kadınları da bu müdafaaya iştirak eylemekte ve erkeklere yardım etmektedir.

Düşmanın Mokotov istikametinde bir hücumu püskürtülmüştür.

Londra 27 — Varşova radyosu, şu mütemmim tafsilâtı veriyor. Varşovanın ekser evleri alevler içindedir. İtfaiye grupları, halkın yardımıyla bu yangınları söndürmeğe uğraşıyorlar. Halkın işesi de müşkülleşmiştir. Düşman bombalarile ölen yüzlerce beygirin etleri halka tevzi edilmiştir.

Düşmanın Praga mahallesine yaptığı taarruz püskürtülmüştür. Varşova müdafileri, Helles yarımadasındaki Polonya garnizonile telsizle temas ve irtibat halindedir. Helles garnizonu, sonuna kadar mukavemet etmek azmindadır.

Alman Hariciye Nazırı bugün Moskovaya gidiyor

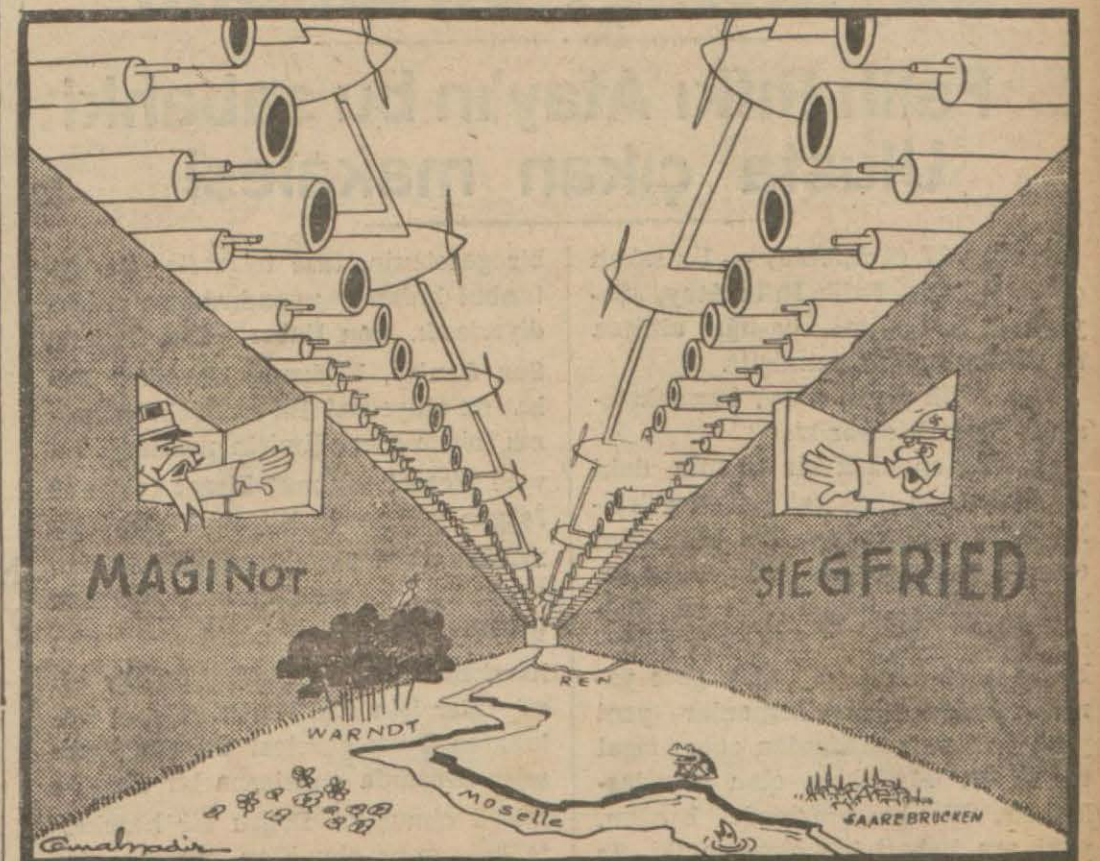
Berlin 26 (A.A.) — Alman Hariciye Nazırı von Ribbentrop, Sovyet hükümetinin vaki daveti üzerine Polonya hâdiselerinden çıkan meseleleri Rus hükümetile tetkik eylemek üzere 27 Eylülde Moskovaya gidecektir.

Belçikaya bir Alman güllesi düştü

Brüksel 27 — Alman bataryaları tarafından Fransız avcı tayyarelerine atılan güllerden biri, Belçika toprağına düşerek patlamıştır. Fransız tayyareleri, Almanların iddiası hilâfına olarak Belçika üzerinden uçmamışlardır. Belçika mahafili, Almanların Aix-La Capelle civarında tahşidat yaptıklarını tekzip ediyorlar.

Son dakikada gelen diğer haberler 2ci sahifemizedir

Garp cephesinde muharebe vaziyeti:

İki taraf — Hamle et ya kâfir!..

B. Saracoğlu, dün Kalenin ve Molotofla görüştü

Dün akşam Operada bir temsil verildi, bugün sefaretimizde bir öğle yemeği veriliyor

Dün Moskovada Hariciye Vekilimizin

Moskova 26 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bu sabah Kremlin sarayında Molotof ve Kalenin ile görüşmüştür. Vekil, öğle yemeğini Kremlin'de bu zevat ile birlikte yiyecektir.

Akşam, Saracoğlu operada «Ruslan ve Ludmilla»nın temsilinde hazır

görüştüğü B. Kalenin ve B. Molotof

bulunacaktır. Yarın Türkiye sefiri Sovyet hükümeti erkânı şerefine bir öğle yemeği verecektir.

Moskova 26 — Türkiye Hariciye Vekili B. Saracoğlu, siyasi konuşmalarına yarın da devam edecektir. Moskova vada üç gün kalacaktır.

Fransız komünist partisi feshedildi

Reisicümhur bu husustaki emirnameyi imzaladı

Paris 26 (A.A.) — Bugün öğleden sonra Reisicümhurun riyaseti altında toplanan Kabine içtimasında Dahiliye Nazırı komünist partisinin ve bu partiye bağli bütün teşekküllerin feshi hakkındaki emirnameyi Reisicümhura imzalatmıştır.

Başvekil Daladier de, memleketin harici emniyetine karşı cürümlerin tenkili hakkındaki kanun hükümlerinin İngiltere ve Polonyaya karşı yapılacak cürümlere de teşmiline dair olan emirnameyi imzalatmıştır.

Sovyet sefiri Lord Halifaksla tekrar görüştü

Londra 27 — Sovyet sefiri B. Maiski, bugün İngiliz Hariciye Nazırı Lord Halifaksla ikinci defa görüşmüştür. Zannedildiğine göre Lord Halifaks, Sovyet sefirinden hükümetinin Polonya hakkında katı niyetlerine dair izahat istemiştir.

Dikkatler:

Dil kurumundan faaliyet istiyoruz!

Dün 26 Eylül dil bayramıydı. Bu münasebetle Atatürkün önderlik ettiği bu inkılabı tebci ederiz.

Kaidedir: Her inkılâbın harareti esnasında biraz ileri gitmeler olur, sonra itidal avdet eder. Dil inkılâbı bu safhaya kadar ulaştırılmıştı. Daha ileriki adımların atılması için de Ebedî Şefin Dil kurumuna para vasiyet ettiğini biliyoruz.

Ne yapıyor? Lügat mı, gramer mi, diksiyon kitabı mı hazırlanıyor? (Bunlara ne kadar muhtaçız!) Türkçenin ihtilâflı noktaları hakkında herkesi tenvir eden bir merkez mi faaliyet halindedir? (İmlâ anarşisi için deyiz!)

Bu bir senede ne yapıldı? Gelecek yıl ne yapılacak? Dil kurumunun bu vaziyeti tenvir edeceği gün dünkü dil bayramıydı. Seneden seneye raporlara da razı değiliz. Hergünkü hayatımızda hissedilir bir faaliyet bekliyoruz.

**Kahve rengi gömlek
Kara gömlek**

Yazan: Halide Edib
Bugün 5 inci sahifemizde

(Devamı 4 üncü sahifede)

Sovyetlerin Romanya erazisine doğru yürüdükleri tekzip edildi

Sovyet - Rumen hududunda hiç bir Sovyet hareketi vukua gelmemiştir

Bükreş 26 (A.A.) — (Havas): Bükreş hükümet mahfilleri, Sovyet kitolarının Besarabyaya ilerlemekte olduğunu hakkında Amerikan menbalarından v. rilen haberleri katı surette yalanlamakta ve Sovyet - Rumen hududunun hiçbir tarafında hiçbir Sovyet hareketi vukua gelmediğini sarıh surette bildirmektedir. Eski Polonya - Romanya hududu yerine kaim olan Sovyet - Romanya hudu-

dunda katı bir kontrol tesis edilmiştir ve bu hudut Orta Avrupada askeri hareketin devamı müddetince kapalı kalacaktır. Bu bahiste Molotof, Romanyanın Moskova elçisine katı deklarasyon yapmış ve karşılıklı olarak şurası tesbit edilmiştir ki iki memleket bundan böyle tam bir bitarafliğe bağli münasebetler idame eyliyecektir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Estonya Hariciye Nazırı tekrar Moskovaya gidiyor

İlk seyahatinde Sovyet-Estonya ticarî münasebetlerinin tanzimine dair ultimatom almış

Londra 26 — Estonya Hariciye Nazırı B. Selter ikinci defa olarak Moskovaya gidecektir. Nazırın Moskovaya yaptığı birinci seyahat 15 saat sürmüş ve kendisine Rusya ile liman ve ticaret münasebetlerinin tanzimine dair ultimatom mahiyetinde ileri sürülen talepler hakkında hükümetle temas etmek üzere derhal memleketine dönmüştür.

Diğer Baltık devletleri Estonya ile Sovyet Rusya arasında cereyan eden münasebetleri derin bir alâka ile takip etmektedirler.

Kaunas 26 (A.A.) — Estonya Hariciye Nazırı Selter'in ansızın Moskovaya gidişi ve gene birdenbire dönüşü ve nihayet Estonya Başvekilinin Moskovaya gideceği haberi Litvanya siyasi mahafilini derin bir surette alâkadar etmiştir. Bu mahafilde beyan olunduğuna göre, derpiş edilen siyasi ve iktisadi münasebetler geniş bir anlaşmayı istihdaf etmektedir.

İngiliz ordusu harekâta başlayınca tebliğler neşredilecek

Harp devam ettikçe İngilterede münhal mebusluklar için intihap yapılmıyacak

Londra 27 — İngiliz Harbiye Nazırı B. Hoar Belischa, İngiliz ordusu harekâta başlayınca, İngiliz resmi tebliğlerinin neşrine başlanacağını. Avam Kamarasında beyan etmiştir. Harp devam ettiği müddetçe İngilterede boşaltılacak mebusluklar için intihabat yapılmıyacak ve münhal mebusluk hangi fırkaya aid ise o fırka tarafından işgal edilecektir.

Bir Leh bombardıman tayyaresi Romanyadan kaçtı

Bükreş 27 (A.A.) — Polonyalı bir tayyareci içinde iki Polonyalı bulunan bir hafif bombardıman tayyaresine binerek kendisini tevkif etmeğe teşebbüs kaçmağa muvaffak olmuştur.

Tayyarenin hangi istikamette uçtuğu malûm değildir.

Sovyet sefaret heyeti Varşova şehrinden ayrıldı

Moskova 27 (A.A.) — Moskovadan gelen haberlere göre Sovyet sefaret heyeti Varşovadan hareket etmeğe muvaffak olmuştur. Heyet dün saat 17 de Alman hatlarını geçmiştir. Sovyet sefaret heyeti 33 kadın, 16 erkek ve 23 çocuk-tan mürekkeptir.

İngiltere, bitaraflar ile müzakerede

Vaşington 27 (A.A.) — Almanyaya eşya nakli meselesini halletmek üzere bitaraf memleketlerle müzakere halinde bulunduğuna dair Chamberlain tarafından Avam Kamarasında yapılan beyanat hakkında mütalâası sorulan Hariciye Nazırı Hull demiştir ki:

— Amerika hükûmeti bütün haklarını muhafaza etmekle beraber abluka neticesinde muhariplerin bitaraflara tahmil ettiği müşkülâtı azaltmağa çalışmaktadır İngiliz donanmasının Amerikan gemilerinde yaptığı araştırmaları sadeleştirme için İngiltere hükûmeti ile müzakere halindeyiz.»

Polonyalı esirler, çalıştırılıyor

Berlin 27 (A.A.) — Alman istihbarat bürosunun bildirdiğine göre Alman ziraat ve ticaret işlerinde yarım milyon Polonyalı harp esirinin kullanılması neticesinde Alman iş piyasasının vaziyeti düzelmiştir.

Şayiacılığı bırakalım

B. Falih Rifkı Atay'ın bu sabahki Ulusta çıkan makalesi

Ankara 27 (Telefonla) — Bu sabah çıkan Ulus'da, Falih Rifkı Atay, «Şayiacılığı bırakalım» başlığı altında bir başmakale neşretmiştir.

Bay Falih Rifkı Atay, başmakalesinde ezimle diyor ki:

«Bugün en uzak bir tahmin dahi 24 saat sonra hakikat haline gelebilir. Fakat hadiseler biz tekkaddüm etmeğe çalışmıyalım: «Radyodan şu haberi duyduk. İkinci tabı çıkarmamıza müsaade eder misiniz?» İstanbulda sabah karanlığından gece yarısına kadar bütün zamanlar yeni yeni gazeteler tarafından zaten işgal edilmiştir. Meslekten olan arkadaşlarımız, düz bir makinede basılan, yani son haberi hiç olmazsa iki üç saat evvel dizilmiş olması lâzımgelen

bir gazetenin, taze telgraflar ile İstanbul halkını uyandırıldığını naklediyorlardı. Son Haber, Son Dakika, Son Saniye, Yıldırım, Havadis: Fakat ne oluyoruz? Bu memlekette yalnız bizim mesleğimizin menfaati mi var? Ticaret yok mu? Ziraat yok mu? İş gücü yok mu? Bittabi bütün bu mülâhazaları ancak sanatlarını heycan ve telâş tahrirlerinde kullanan mahdud kimseler, yahud şuursuzca hareketlerinin tehlikesini takdir etmeyenler için söylüyoruz. Yoksa hakikaten Türk gazetesi bu son hadiseler sırasında müstesna bir disiplin misali olmuştur. Doğru bir harekette bulunmuş olmaktan pişman olacak değiliz.»

3 Polonya avcı tayyaresi

Polonyadan Fransaya gitmeğe muvaffak olmuş

Paris 26 — Üç Polonya avcı tayyaresi Polonyadan Fransaya gelmeğe muvaffak olmuştur. Tayyareciler bir çok maceralar geçirmişlerdir. Garp cephesinde harbe devam etmek niyetinde olduklarını söylemişlerdir.

Paris 26 (A.A.) — Polonya cephesinden gelen tayyarecilerin söylediğine göre, Polonyanın Sovyet kıtaatı lehine olarak tahliyesi Alman askerleri üzerinde çok fena tesir yapmıştır. O kadar ki, bu muharebede ağır zayıyata uğramış olan bazı kıtalar hoşnutsuzluğu bastırmak için dağıtılmıştır.

Diğer taraftan aynı tayyarecilerin anlattıklarına nazaran, Heinkel avcı tayyareleri arasında bozukluklar gayri tabii bir nisbettedir. Bu hususta dinlenen müdürlerden birisinin şöyle dediği söyleniliyor:

Hava Nezaretinin mecburi kıldığı imalat nisbeti fevkalâde mükemmel makine imalının icap ettirdiği itina-ya imkân vermemektedir.

Meclis Parti grubunun dünkü toplantısı

Ankara 26 (Telefonla) — C. H. Partisi Büyük Millet Meclisi grubu umumî heyeti bugün reis vekili Hasan Sakamın riyasetinde toplandı.

Manisa mebusu Refik İncenin, Büyük Millet Meclisinin eski zabıtlarının yeniden tab'ı ve tevziine dair olan takriri ittifaqla kabul olundu.

Ruznamede başka mesele mevcut olmadıktan saat 16 da celseye nihayet verildi.

Vekiller Heyeti toplandı

Ankara 26 (A.A.) — Vekiller Heyeti, bu Refik Saydamın riyasetinde bir toplantı yapmıştır.

Mekteplerde disiplin

Ankara 27 (Telefonla) — Maarif Vekâleti mekteplerde disiplini temin için yeni bir talimatname hazırlamıştır. Bu talimatname ile ortamektepler, iliseler, şehir ilk muallim mektepleri, mesleki ve teknik mekteplerde tenbih, ihtar, tekdîr, meslekten uzaklaştırma, tasdikname ile uzaklaştırma, koğma cezaları ihdas olunmaktadır. Mektepten kovulanlara, arkadaşları mektepten mezun olduktan en az üç yıl sonra Maarif Vekâletinin müsaadesi ile haricîten imtihana girmek hakkı verilmektedir. Bu talimatnamede disipline ve intizama riayet eden ve iyi ahlak ile temayüz eden talebelere mükâfat verilmesi esas kabul edilmiştir.

Bu sabah Avrupadan trenle gelenler

Konvansiyonel treni, bu sabah 6.40 da gelmiştir. Rötâr olmadı ki takdire Konvansiyonelin badema hep bu saatlerde geleceği anlaşılmaktadır. Tam sekizde gelen Sempion ekspresi ile de Fransada bulunan birkaç Türk ailesi, Avrupanın muhtelif merkezlerinde mesleki teddikatta bulunan küçük rütbeli üç süvari subayımız şehrimize gelmişlerdir. Yolcular, güzergâhtaki dost memleketlerde kendilerine büyük kolaylıklar gösterildiğini, yolda fazla müşkülâta uğramadıklarını Orta Avrupada müthiş soğuklar hüküm sürdüğünü söylemişlerdir. Dün ve bugün gelen Sempion ekspresleri ile yirmiyeye yakın Alman şehrimize gelmiştir. Almanlar, tüccar komisyoncu olduklarını söylemektedirler.

Sardenya adasına bir Fransız tayyaresi indi

Roma 27 — Sardenya adasında bir Fransız tayyaresi yere inmeğe mecbur olmuş, altı kişiden mürekkep olan mürettebatı, İtalyan makamâtı tarafından nezaret altına alınmıştır.

Hitler Berline döndü

Berlin 27 — B. Hitler dün saat 17 de Berline dönmüş, siyasi ve askerî müşavirleri ile görüşmüştür.

Meçhul bir tayyare Hollanda yolcu tayyaresine tecavüz etti

Amsterdam 26 (A.A.) — Bir Hollanda yolcu tayyaresi, Heigolandın şimali garbisinde meçhul bir deniz tayyaresinin hücumuna uğramıştır. Tayyareye müteaddit kurşunlar isabet etmiş ve ağır surette yaralanan bir yolcu, tayyare Amsterdama varmadan evvel ölmüştür.

İsviçre hududunda istihkâmlar yapıyor

Kıtaların hareketi bununla alâkadar

Bern 26 (A.A.) — İsviçre erkânharbiye heyeti bildiriyor: Memleketin takviyesi için hazırlanan plân süratle tatbik edilmiştir. Yeni istihkâmlar beynelmîl hadiseler dolayısıyla değil, İsviçre'nin müdafaa sisteminin takviyesi için evvelce verilen karar mucibince inşa edilmiştir. İsviçre kıtalarının yaptığı bazı hareketler bu kararın neticesidir ve hiç bir hususî mânâyı taşımamaktadır.

İngiltere, Almanyayı harbe devam edemiyecek bir hale sokmağa azmetti

B. Chamberlain dün Avam Kamarasında irad ettiği nutkunda umumî vaziyeti anlattı

Londra 26 (A.A.) — Avam kamarasının bugünkü toplantısında, Chamberlain haftanın umumî vaziyetini gözden geçirerek 22 eylülde toplanan Fransız - İngiliz yüksek harp meclisinde tam bir mütabakat müşahade edildiğini söylemiştir.

Sovyetlerin Polonyadaki askerî hareketlerine temas eden Chamberlain demiştir ki:

Moskovada neşredilen tebliğde gösterildiği üzere Alman ve Sovyet orduları arasında çizilen hudut Sovyet kıtaatını Varşovanın mülhakatına kadar getirmekte ve Galiçyadaki Polonya petrol kuyularının büyük bir kısmını Sovyetlerin idaresinde bırakılmaktadır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Karpatlara yağın kar Kızılordunun ileri hareketini geciktirdi

İtalvan mahafili. Sovyetlerin Orta Avrupada ilerlemelerinden endişede

Uzok 26 (A.A.) — Polonya - Macar hududundaki Havas ajansının hususî muhabinirinin bildirdiğine göre, Karpatlara çok miktarda kar yağmaktadır. Dün ilerlemeleri beklenen Sovyet kıtalarının hareketi tchir edilmiştir. Alman kıtaları hududun Polonyaya ait olan kısmını tahliye etmişlerdir. Bu mntaka tamamen hâlidir.

Emin bir menbadan öğrenildiğine göre, Sovyet kıtaları hududa 23 kilometre mesafede bulunan Turka önlerine kadar gelmişlerdir. Bu sabah hududa vasil olacakları zannedilmektedir.

Macaristan ahalisi Leh mültecilerine yardım etmek için elinden geleni yapmaktadır.

Sovyet tebliği

Moskova 26 (A.A.) — Kızılordu kurmayının tebliğinde, ordunun 25 eylülde de hudut hattına doğru ilerlemesine devam ederek Suvalki, Goniöndz, Opalin, Dubenka, Komarof,

Lavrikof, Pomdagaiciki, Poagaicikali, Ribeik, Revbnik ve Kozilov şehirlerini işgal ettiği bildirilmektedir.

Uzok (Polonya - Macaristan hududu) 26 (A.A.) — Rus kıtalarının yarın sabah buraya geleceği bildirilmektedir. Rus kıtaları bu suretle bütün Polonya - Macar hududunu ve Slovak hududunun da 25 kilometresini tutmuş olacaktırlar.

Sovyet ilerleyişinden İtalyanlar memnun değil

Roma 26 (A.A.) — «Havas»: Gittikçe daha ziyade muhakkak bir mahiyet arzeden bir cihet varsa, o da Sovyetlerin Polonya Galiçyası ile Ukraynasını istilâsının İtalyan mahfillerini lâkayt bırakmadığıdır. Sovyet rejiminin, büyük İtalyan menfaatleri olan Tuna ve Balkanlar yakınında yerleşmesini görmek, Romada endişeler doğurmaktadır.

Bu sebeple burada vaziyet, büyük bir dikkatle takip edilmektedir.

İtalyan gazete muhabinirleri de, yazdıkları yazılarda Kızılordunun işgal ettiği şehirlerde alınan tedbirleri tebarüz ettirmekte ve birdenbire Sovyet rejimine tabi bırakılan halkın mukadderatını kaydılmaktadır.

Uzak şarkta

Çinliler bazı muvaffakiyetler kazandıklarını bildiriyorlar

Hongkong 26 (A.A.) — «Chekiaj ajansı bildiriyor:» Çin kıtaları Şanghayın dış mahallelerinde Japon mevzilerine taarruz etmişlerdir.

Çin kuvvetleri Şanghay - Nankin şimendifer hattında bir askerî Japon trenine taarruz etmişlerdir. Tren tahrip edilmiş ve içindekiler öldürülmüştür.

Tun - Hwa, şehri Çinliler tarafından muhasara edilmiş ve Japonların mukavemetine rağmen şiddetli bir bombardıman neticesinde zaptedilmiştir.

Calinesco'nun zevcesine maaş bağlandı

Bükreş 26 (A.A.) — Dün kral tarafından negredilen bir kararname ile Başvekil Calinesco'nun zevcesine yaşadığı müddetçe devam etmek üzere 50.000 ley maaş ve Calinesco'yu kurtarmak isteyen polis memurunun zevcesine 7.000 ley maaş bağlanmıştır.

Slovakya'da isyan

Pilsen'de Skoda fabrikası amelesinden bir çoğu kurşuna dizildi

Berne 26 (A.A.) — Aynı zamanda katolik ve sosyalist mahafili gelen haber yalnız Bohemyada ve Moravyada değil, Slovakya'da da isyan hareketleri vuku bulduğunu teyid etmektedir.

Almanlar eski Başvekil Beran, eski Prag Belediye reisi Senkl, eski polis müdürü Dienkl gibi siyasi şahsiyetleri tevkif etmişlerdir.

Aynı zamanda bilhassa Pilsen'de Skoda fabrikası amelesinden birçoğu, işi baltaladıklarından dolayı kurşuna dizilmişlerdir.

Polonya Reiscümhuri istifa etmiyor

Londra 26 (A.A.) — Polonya ajansı, Reiscümhuri Mosckicki'nin istifa edeceği ve yerine Paderewski'nin geçeceği hakkındaki haberleri yalanlamaktadır.

İngiltere, Almanyayı harbe devam edemiyecek bir hale sokmağa azmetti

(Baştarafı 1 nci sahifede)

Maamafih kızıldunun son tebliği yukarıda zikredilen anlaşma ile Sovyetlere bırakılan bütün toprakların - ki Polonya Cumhuriyetinin yarısından fazlasıdır - Sovyet kıtaatı tarafından henüz tamamiyle işgal edilmemiş olduğunu gösteriyor.

Sovyetlerin bu harekâtı neticesinde önden ve arkadan vurulan Polonya orduları bittabi topraklarını muhafaza edememişlerdir. Bununla beraber Polonya milleti mücadeleden vazgeçmiş değildir. Varşova ve Hella Yarımadası müdafilerinin kendilerini muhasara eden Alman kuvvetlerine karşı devamlı ve merhametsiz bombardımanlara rağmen hâlâ yerlerini tutmak suretile gösterdikleri parlak kahramanlık önünde bütün dünya mütehasstır.

Garp cephesinde, Fransızlar bazı yerlerde terakkiler elde ettiler ve kazançlarını muhafazaya muvaffak oldular.

Dominyonların hazırlığı

Dominyonlarımızın hazırlıkları ilerlemektedir. Gemilerinden bir kısmı bizim gemilerimizle teşriki mesaiye başlamış, orduları talim ve terbiyeye koyulmuş ve tayyare kuvvetleri de deniz aşırı hizmetler görmek üzere hazırlanmakta bulunmuştur. Dominyonların müşterek davaya tahsis ettikleri mühimmat, iptidai maddeler ve erzak her an daha ziyade artmaktadır.

Almanyanın iktisadi bünyesini bozmak için tedbirler

Chamberlain iktisadi harp nezaretine temas ederek şunları söylemiştir:

Bu nezaretin başlıca vazifesi Almanyanın iktisadi bünyesini harbe devam etmek imkânını bırakmayacak surette bozmaktır. Eğer İngiltere Al-sine zaruri olan iptidai maddeleri getirmesine mani olabilirse, Almanyanın muhasamata uzatmak kabiliyetini fiilen felce uğratmış olacaktır. Bununla beraber çok fazla nikbinliğe karşı nazarı dikkati celbetmek isterim. Filhakika, Almanya ithaline mecbur olduğu iptidai maddelerden muhtelif miktarlarda stoklara malik bulunuyor. Binaenaleyh iktisadi harp nezaretinden seri neticeler elde etmesi beklenemez.

Alman propagandası diyor ki: İngilterenin kaçak eşya kontrolü Almanyanın üzerinde katiyen müessir olamayacak ve fakat bitaraf memleketlerin ticaretini boğacaktır. Bu iddiaların hangisinin hakikattan daha uzak olduğunu bilemiyorum.

Dostane müzakereler

Chamberlain, birçok hükümetlerle dostane müzakereler cereyan ettiğini ve bazı ahvalde bu hükümetlerle kontrol işini basitleştirecek bir anlaşmaya varılacağını İngiltere hükümetinin ümid ettiğini söyledikten sonra, harp karşısındaki İngiliz vaziyetini izah ederek demiştir ki:

«Milletimiz bugünkü kadar hiçbir zaman mütehid ve azimkâr bulunmamıştır. Milletimiz - bu cihet ne kadar tekrar edilse yerindedir - Po-

lonyanın ancak sonuncu misalini teşkil eylediği daimi Alman taarruzu endişesinden katiyen kurtulmağa azmetmiştir. Biz ve Fransa gerek kendimizi ve gerek bütün dünyayı bu tehlikeden kurtarmak için harbe girdik. Ve iki milletimiz bu maksada erişmek yolundaki azminde her zamandan ziyade mütehidir.»

Calinesconun katli hadisesi

Chamberlain, Romanya Başvekili Calinesco'nun katli hadisesine de temas ederek, Romanyanın uğradığı elim ziyaı kaydetmiş ve demiştir ki: «Polonya kıtaatının Romanyaya geçişinin, Romanya hükümetinin önüne çıkardığı meselelere 20 Eylül de temas etmiştim. Romanya hükümetinin bu meseleleri halletmek için sarfettiği gayretleri Büyük Britanya hükümeti muhabbetle takip ederken Calinesconun uğradığı alçakça katil hadisesini öğrenmiş ve 21 Eylülde Bükreşteki Büyük Britanya elçisi İngiliz hükümet ve milletinin duyduğu nefreti ve bu suikastten dolayı derin taziyelerini Romanya hükümetine ve milletine bildirmek emrini vermiştir.»

İngiltere Alman denizaltı gemilerine karşı mücadeleyi artırıyor

Londra 26 (A.A.) — Avam kamarasında beyanatta bulunan Bahriye Nazırı Churchill, vapurların kafil halinde ve harp gemilerinin nezareti altında gidip gelmelerinin tatbiki konusundunu ve Alman denizaltılarının tenkili hareketinin de mütemadiyen inkişaf ettiğini söylemiş ve demiştir ki:

«Harbin ilk on beş günü içinde batırılmış olduğu bildirilen altı veya yedi Alman denizaltı gemisi, Alman denizaltı filosunun onda birini ve faal hizmette bulunan kısmın da dörtte birini ve belki de üçte birini teşkil eder. Teşrinievvel sonuna kadar Alman denizaltılarına karşı mücadele eden kuvvetlerimiz üç misli artmış olacaktır.

Harbin ilk haftasında 65 bin, ikinci haftasında 46 bin, üçüncü haftasında 21 bin ve son altı gün içinde de 4000 tonlülük gemi kaybettik. Halbuki harbin ilk haftasında kaybettığımız malların mecmuun-sadere ettik.

Alman denizaltıları şimdi bitaraf gemileri bizim gemilerimize tercih ediyorlar. Tedbirlerimizin, tecavüzlerin genişlemesine mani olacağına kanılız.

Sonra kaybettığımız tonlüloları telâfi için büyük bir inşaat programına tevessül ettik. Vapurlar basit bir tarzda ve süratle inşa olunacaktır.»

B. Churchill, beyanati arasında, İngiliz ticaret vapurlarının ekserisinin denizaltı ve tayyare hücumlarına karşı kendilerini müdafaa edecek bir surette silâhlandırılmış olduğunu bildirmiştir.

Üniversitede imtihanlar

Üniversitede evvelki gün başlayan imtihanlara devam edilmektedir. Orta mektep muallimi yetiştirecek kursların imtihanlarına 90 kişi iştirak etmiştir.

Şehzadebaşı

FERAH

Sinema

Telefon: 21359

Bugün matinelere den itibaren 2 Film

1-Atmaca

Charles Boyer

Pierre Richard Wilm

2 - Maskeli "5., ler

Gözleri bozmayan ve yormayan, sesleri tabileştiren son sistem makinelerimizin hiç bir sinemada eşi ve benzeri yoktur. Diğer makinelerle takdir ve mukayesesi (İyi ve Kötü) yü kolayca tefrik eden sayın müşterilerimizle

birakıyoruz

Baltık devletlerinin vaziyetleri gittikçe nazikleşiyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

si ve iki tane ucu yere bağlı balon düşürülmüştür. Diğer bir Fransız tayyaresi de hava dafi toplanımız tarafından düşürülmüştür.

Fransızların yeni muvaffakiyetleri

Londra 25 — Fransızlar garp cephesinde yeniden ilerlemişlerdir. Zveibrik'un cenubu şarkisinde mühim muharebeler oluyor. Cephenin diğer kısımlarında da topçu ateşi vardır. Şimdi İsviçre hududundan şimale kadar 200 kilometrelik bir cephede harp faaliyeti mevcuttur.

Birçok hava muharebeleri olmuştur. Almanlar dünkü muharebelerde 8 Fransız tayyaresini düşürdüklerini iddia etmişlerdi. Sonra bunu beşe indirmişlerdir. Halbuki hakikatte yalnız iki Fransız tayyaresi düşürülmüştür. Bunlardan birinin de pilotu paraşütle Fransız toprağına inmiştir. Diğer taraftan yalnız Fransız hatları gerisine iki Alman tayyaresi düşürülmüş ve içindekiler esir edilmişlerdir.

Almanya atılan beyannameler

Londra 26 — İngiliz tayyareleri evvelki gece Almanya üzerindeki uçuşlarında 18 milyon beyanname atmışlardır.

Diyarbakırda göçmenler

Diyarbakır (Akşam) — Bu yıl Diyarbakır vilâyetine 750 evlik göçmen gelecektir. Bu göçmenler yapılmakta olan evlere, iskân ve diğerleri de gelecek yıl yeniden açılacak olan göçmen iskân bölgelikleri dahilindeki yerlerde misafir edileceklerdir.

940 malî yılı başlangıcında Diyarbakırın Yenişehir sahasında kasaba tipi 50 göçmen evi yapılacak ve halen Diyarbakırda bulunan göçmenler bu evlere yerleştirileceklerdir.

Son günlerde Bulgaristandan Diyarbakıra 700 kişiden ibaret olan göçmen haflesi gelmiş ve köyere misafir edilmişlerdir.

Karamürsel postası

Karamürsel (Akşam) — Teşrinievvelin birinden itibaren Karamürsele işliyen Uğur adlı vapurun yerine haftada üç gün, Neverser, Bağdad, Basra vapurlarının işlemesi kararlaştırılmıştır. Bu haber Karamürsellileri çok sevindirmiş, memnuniyet uyardırmıştır. Tahakkuku beklenilmektedir.

Apartıman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam» ın KÜÇÜK İLANLARI'ndan istifade ediniz.

Almanlar bir İsveç vapurunu daha batırdılar

İsveç kaçak harp eşyası hakkında bir tebliğ neşredek

Oslo 26 (A.A.) — Nors Telegrambyra ajansı, İsveçin Silesia kargosunu bir Alman denizaltısının batırdığını bildiriyor. Kargo Norveçin cenub - batı sahilinde 45 mil mesafede batmıştır.

Stokholm 26 (A.A.) — Emin bir membadan bildirildiğine göre İsveç hükümeti kaçak harp eşyası hakkında bir tebliğ neşredek. Bu tebliğde İsveç ticaret gemilerinin Alman denizaltıları tarafından torpillermesi üzerine İsveçin itihaz edeceği tarzı hareket izah edilecektir. Social demokraten gazetesi bu hususta diyor ki: «Hükümetin İsveçin haklarını ve menfaatlerini şiddetle müdafaa edeceğine emin olmak lâzımdır.»

Nazi şefleri arasında ihtilaf

Londra 26 — Daily Express gazetesinin Kopenhagdan aldığı malûmata göre nazi şefleri arasında ihtilaf çıkmıştır. Amiral Reader kayıtsız ve şartsız tahtelbahir harbine taraf-tar olduğu halde Göring bunun aleyhindedir. İki Finlândiya, bir İsveç vapurunu batırılması çok fena tesir yapmıştır. İsveçte büyük bir hiddet vardır. İsveç, bu hal devam ederse Almanyaya demir cevheri sevkini ke-seceğini bildirmektedir.

Bir Fransız gazetesinin mütalâası

Paris 26 (A.A.) — Excelsior gazetesi yazdığı bir makalede şimal devletlerinin Almanya nezdindeki teşebbüslerinden bahisle diyor ki: «Şimal devletlerinin tehditleri, Slovakya, Polonya, Macaristan, Romanya ve Baltık melekelerini Moskovanın emrine bırakan Almanyanın Sovyetler Birliği-ne karşı gösterdiği mutavaziatla garip bir tezad teşkil etmektedir.»

Sovyetlerin Romanya hududunda asker tahşid ettikleri doğru değil

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Sovyet - Rumen hududu kapatılmadı

Bükreş 26 (A.A.) — Rador ajansı tebliğ ediyor:

Romanya ile Rusya arasında gerginlik olduğuna dair çıkan haberler resmi mahafilde katı olarak tekbiz edilmektedir.

Askeri hadiseler olduğu ve Sovyet hududunun kapatıldığı haberleri de tamamiye uydurmadır. İki memleket arasında bir kabad normal münâ-kalâta ağıttır. Rus - Rumen münasebatı katî bitarâflık esası üzerine devam etmektedir.

Resmî mahafil, Molotof tarafından Romanyanın Moskova elçisine geçenlerde verilen bitarâflık deklarasyonunu hatırlatmaktadır. Esasen Polonyadaki Sovyet kumandanları Rumen hudud kumandanlarına karşı tam bir bitarâflık arzusu izhar etmişlerdir.

Daily Telegraph'ın bir yazısı

19 Eylül tarihli Daily Telegraph'ta diplomasi muharriri yazıyor: Sovyet mahafilinde yapılan beyanata göre, bu hükümet, Almanya ile arasında müşterek bir hududun teassüsünü görmek arzusunda değildir. Sovyet Rusya kendisi ile Almanya arasında Polonyanın bakiyesinden sed teşkil

edecek bir hükümet kurulmasını düşünmüştü. Şimdi de böyle düşünmektedir. Bundan Sovyetler hükümetinin Karadeniz sahillerinde Almanyanın yerleştiğini görmek arzusunda olmadığı da istidlâl olunabilir.

Türkiye Hariciye Vekili B. Şükrü Saracoğlu'nun Moskova seyahatinin her şeyden ziyade Karadeniz müdafaa-sının ahenkleştirilmesi ve tensiki ile alâkadar olması pek muhtemeldir. Daha açıkçası Sovyetler garpte, cenupta ve sarkta hudutlarını genişletmek taraftarı bulunmamaktadır. Ancak üçüncü kuvvetli bir devletin, yani Almanyanın hâkimiyeti ve kontrol altına geçmesi muhtemel memleketlere karşı hududunu genişletecektir.

TİYATROLAR

ŞEHİR TİYATROSU

TEPEBAŞI DRAM KISMI

30/9/939 cumartesi akşamından itibaren temsillerine başlıyor.

ROMEO — JÜLYET

İstiklâl caddesi Komedî kısmında 30/9/939 cumartesi akşamından itibaren temsillere başlıyor.

İKİ KERRE İKİ

Raşid Rıza - Ertuğrul Sadi Tek - Bu gece - Bakırköy Milliyadi

DONANMA GECESİ

BU AKŞAM

MELEK

Sinemasında

GÜNAHKÂR MELEK

Fransızca sözlü Baş Rollerde:

MARGARET SULLAVAN - JAMES STEWART

DİKKAT: Numaralı Koltukları evvelden aldınız. Telefon: 40868

Bu akşam SÜMER sineması

Ailevi ve Hissî bir Dram ve aynı zamanda eğlendirici bir komedi

OLGUN KADIN

Emsalsiz filminin ilk büyük iraesidir. Baş Rollerde:

RAIMU - MARIE BELL ve MICHEL SIMON

Gedikpaşa AZAK SİNEMASI Çarşıkapı

27 Eylül Çarşamba gününden itibaren kış mevsimine başlayarak her hafta yeni programda bir tanesi Türkçe olmak şartile senenin en güzel filimlerinden iki film gösterecektir.

BUGÜNDEN İTİBAREN: **1 — STAD İLÂHLARI** Türkçe sözlü

Berlin olimpiyatlarının tam ve yegâne filmi bütün dünya milletlerinin seçerek gönderdiği en meşhur bir atletin yarattığı muazzem bir filimdir.

2 — AŞK ŞARKISI NİNO MARTİNİ

LÂLE sinemasında büyük muvaffakiyet kazanmıştır. Sinemamızın bu haftaki programını görmenizi tavsiye ederiz

Bugün Matinelere den itibaren

MİLLÎ ve ALEMDAR

Sinemalarında

CASUS AVCISI

Baş rollerde: **JEAN MURAT**

KIRIK HAYAT

BARBARA STANWIEK — HERBERT MARCHAL

Baştan başa Heyecan, Aşk ve Maceralarla dolu iki şaheser

Şehzadebaşı **TURAN** Sineması

(Körting) Ses tertibatı mücehhez, Sinema teknîğinin en son sistem Bauer marka Projeksiyon makineleri ile mevsimin en seçme ve en yüksek filimlerini sayın İstanbul halkına temin eden **TURAN** sineması bu akşam 2 büyük film birden

Aşk Şükranı

Gabi Morlay-Victor Francen

Stad İlâhları

Fransızca sözlü

Ihtikârla mücadele

Dün mühim bir toplantı yapıldı

Çıkacak kanunun, eylülün iptidasından itibaren merî olacağı anlaşılmaktadır

Dün, muntaka ticaret müdürlüğünde mühim bir toplantı yapılmış, bu toplantıya ticaret odası umumî kâtibi B. Cevad Düzenli, Belediye iktisad müdürü Saffet, muntaka ticaret müdürü Mehmed Ali ve sureti mahsusada Ankaradan şehrimize gelen Ticaret Vekâleti hukuk müşavirlerinden Ferid İştirak etmiştir. İctimada bilhassa yakında Büyük Millet Meclisinden çıkacak ihtikâr kanununun tatbikat şekli görüşülmüştür. Toplantıların, kanun çıkınca-ya kadar devam edeceği anlaşılmıştır.

Haber aldığımız göre menî ihtikâr kanunu, makabline de şamil olacak, bir eylülünden itibaren meriyet mevkiine girmiş telâkki edilecektir. Vilâyetlerde teşkil edilecek resmî ihtikâr komiteleri Başvekâlete bağlı merkezî bir teşekkül ile daima temas halinde bulunacaktır.

Vilâyetlerde teşekkül edecek menî ihtikâr komitelerinin mahallî valiler tarafından idare edileceğine dair henüz bir haber gelmemiştir. Maamafih, bu mücadelenin devlet müzaheretî altında cereyan edeceği muhakkaktır.

Kanun çıkar çıkmaz, her müesseseden birer mal beyannamesi isteneceğini evvelce yazmıştık. Bu haber üzerine bazı müesseseler, ellerindeki malları saklamak teşebbüsüne girişmişlerse de ihracat kontrol dairesinin vaktinde müdahalesi üzerine bu hareket akim kalmıştır.

Daire, şehrimizdeki stok malların bir listesini hazırlamıştır. Yanlış beyanname verenler, ihtikâr yapanlar derecesinde cezalandırılacaklardır. Ticaret odasının teşkil ettiği menî ihtikâr komitesinin dün toplanacağı yazılmıştı. Buna lüzum görülmemiş ve ictima yapılmamıştır.

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Damadlarına esir olan kaynanalar

Avrupada kaynanalarla damadlar geçmezler. Kaynanalar şirret ve zalim, damadlar mazlum ve merhametli şayan gösterilir. Fakat bu vaziyetin bazı istisnaları vardır. Meselâ Avustralya adasındaki yerliler arasında kaynana kızını kocaya verdiği andan itibaren damadının esiri ol-

rak acınacak bir vaziyete düşmektedir. Damad, kaynananın her şeyine, hattâ saçlarına sahip olmaktadır. Düğünün akabinde kaynananın saçları dibinden kesilerek damada teslim edilmektedir. Damad kayınvalidesinin baş süsünü ya okuna yay, yahut ip olarak kullanır.

Amerikada heroin iptilası

Amerikada kadınlar arasında heroin gibi uyuşturucu zehirlerle iptilâ artmıştır. Kadınlar arasında görülen cinayet ve cürümlerin yarısının uyuşturucu maddeler kullanılmasıdan ileri geldiği resmen tesbit edilmiştir.

Kaliforniyada Berkeley şehrinde umum Amerika hapishaneleri idareleri tarafından

akdolunan konferansta hapishane müdürlerinden Morse Amerika federal hapishanelerine getirilen kadın mahkûmlardan yarısının uyuşturucu madde müptelası olduğunu bildirmiştir.

Şimdi Amerikada en büyük mücadele kadınların esrar kullanmasına karşı açılacaktır.

Fransa müstemlekelerinde de nüfusun artmasına çalışıyor

Fransa yalnız Avrupadaki ana memlekette değil müstemlekelerinde, hattâ zenciler arasında da nüfusu arttırmaya çalışıyor. Fransa Müstemlekât Nazırı Mandel şimdiden icap eden tedbirleri almıştır. Na-

zir tarafından neşredilen bir emirname ile garbî Afrikadaki umum mühim şehirlerde lâakal dört evlâdı olan zenci kadınları ve kocaları her türlü vergiden ve rüsumdan muaf tutulmuştur.

Uçan kurbağalar

Dünyanın en zengin kurbağa meşheri Berlin akvaryumundadır. Ahiren bu meşher Uzak Şarktaki Cava adasından getirilen nadir iki kurbağa ile bir kat daha zenginleşmiştir. Bunlara uçan yahud tayyare kurbağası adı verilmiştir. Sebebi ayakları ile vücudü arasında geniş bir deri parçası

bulunması ve bu sayede kuş gibi uçmasıdır. Kurbağa motörsüz tayyare gibi uçuyor. Bu kurbağaların garip bir hususiyeti de yere uzandığı zaman yaprak ve kâğıt tabakası kadar incelmesidir. Rengi de yeşil olduğundan istirahat halinde bu kurbağaların mevcudiyetini anlamak çok güçtür.

Porselen çanlar

Almanya'da Halberstadt şehrinde eskiden kurunuvustada carl olan bir âdet ihya edilmiştir. Bu âdet porselen 25 çandan mürekkep bir musiki takımı ile sonbaharın dört gününde muayyen havalar çalınmasıdır.

İlk defa olarak ağustosun yirmi altısından yirmi sekizine kadar şehrin eski Belediye dairesi büyük salonunda yerleştiril-

miş porselen çanlar saat on ikiden on sekize kadar hususî bir mekanizmanın yardımı ile meşhur iki halk havasını çalmıştır. Bu festivale hazır bulunmak üzere Cenublı Almanyanın her tarafından bir çok musiki meraklısı gelmiştir. Çanlara her türlü havayı çaldırmak için yanına bir klavye yerleştirilmiştir.

Millî piyango idaresi

Keşide her defasında muhtelif şehirlerden birinde yapılacaktır. Bayiler hakkında mühim kararlar verildi
Piyango meclisi idare reisinin beyanâtı

Ankara 26 (Telefonla) — Milli Piyango İdaresi önümüzdeki ay içinde faaliyete geçecektir. Piyango meclisi idare reisi Vahidat umum müdür muavini Nihad Ali Üçüncü bu münasebetle gazetecilere beyanatta bulunarak 3 aylık bir devreye teallük eden intikal devresine ait ilk keşiden 11 ikinciteşinde yapılacağını söylemiş ve demiştir ki:

— Milli piyangoon çekiliş usulünü 40.000 rakamı muhtevi olan ve el ile çekilen sabit dolaplar yerine, içerisinde 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 rakamlarını gösteren lâstik topları havi ve mihreri etrafında elektrik ile müteharrik olan madeni kürelerle yapmak karardayız. Tertip ve keşideleri son derece basit olan bu usulün nihayet altı aya kadar tatbik edeceğimizi ümid ediyoruz. Bu takdirde Piyango keşidelerini muhtelif şehirlerde yapacağız.

Nihad Ali Üçüncü, bilet satış ve tevzi işleri hakkında da demiştir ki:

— Milli Piyango biletlerinin toptan satış hakkı Ziraat bankası şube ve ajanlarına verilmiştir. Biletlerin Milli Piyango İdaresine kendilerine bayilik ruhsatnamesi verilecek olan bayiler vasıtasıyla satılması esastır. Piyango bayileri mahallî Ziraat bankası şube ve ajanlarından her de-

fasında İstanbul, İzmir ve Ankarada yüzer, diğer vilâyet merkezlerinde elverişli, kazalarda ise yirmi beşerden aşağı olmamak üzere alacakları biletleri müşterilerine bizzat satmak mecburiyetindedirler. Yılbaşı biletleri için bu asgari biletler yarı yarıya indirilmiştir. Toptan alınan biletlerin muhtelif bayiler vasıtasıyla perakende satılmasını istihdaf eden basbayilik usulüne nihayet verilmiştir. Bayilerin doğrudan doğruya Ziraat bankası şubelerinden bilet almalarını temin için, kûlfeatine rağmen, her bayie bir hesap açılması ve tesbit edilen asgari miktarlardan aşağı olmamak üzere her talep vukuunda kendilerine defaten veya ceste ceste bilet satılması esas kabul edilmiştir. Bu maksadla küçük bayiler teşvik edilecektir. İhtikâl planı biletleri için bayilere verilmesi kabul edilen satış aidatı yüzde ondur. Diğer plânlara ait satış aidatı ayrıca tesbit ve ilân olunacaktır. Biletlerden her defasında alınacak teminatın nevini Ziraat bankası tayin edecektir. Ziraat bankası ayrıca perakende satış yapmak hakkına malik olduğu gibi, Milli Piyango İdaresi de Ankara ve İstanbulda resmî birer satış şubesi açacaktır. Bayilik taleplerinin teaddüdü halinde malûl gaziler tercih olunacaktır.

Bu dönen kavga nedir? 3

Kahverengi gömlek - Kara gömlek

Nazi ihtilâlinin ilk görünür cephesi olan orta sınıf iki kol halinde meydana çıktı. Bunlardan ayrı ayrı bahsetmek lâzımdır.

Kahverengi gömlekçiler

Birinci kol küçük orta sınıftır. Bunlar on beş milyona yakın bir kitledir. Ekserisi dükkâncı, esnaf, küçük memur, satıcı, küçük irad sahibi, fıkara ve seviyesi mütevazı muharrir, küçük erazi sahibi çiftçi, biraz da işsiz ameleden müteşekkildir. Bunların askeri yahut milis teşkilâtı kahverengi gömlekçiler ismini taşırdı ve hâlâ taşıyor. Bunlardan sadece (S. A.) teşkilâtı diye de bahsedilir. Kahverengi gömlekçiler tabii olarak bu sınıfın gençleriydi.

Fakat bu ihtilâlde yalnız (S. A.) lar değil, küçük orta sınıfın babaları, orta yaşlıları, hülâsa hepsi canla başla atıldı. Bunların maksadı, büyük mağazaları, kooperatifleri, yahudileri ortadan kaldırmak; orta sınıfı ezen vergileri ilga ettirmek, kurunuvusta gedik teşkilâtına çok benzer bir esas üzerine, küçük orta sınıfın hâkim olduğu bir Alman cumhuriyeti kurmaktır. Bu bakımdan bu sınıf tabii olarak büyük sermayeye, maddî manevî bir aristokrasîye muhaliftir. Bunları, yahudi aleyhdarlığı da dahil olmak üzere sosyal nasyonalizmin en samimî mümessilleri diye telâkki etmek doğrudur.

Hitler, kısmen bu sınıftan çıkmış olduğu için, kısmen halk tabakasını heyecana getirebilecek kudrette olduğu için bu sınıfın, bilhassa ihtilâlin başında, bir nevi mabudu gibiydi. Kahverengi gömlekçilerin temsil ettiği sınıfın, ihtilâlin ilk günlerinde, bir çok teşkilâtı hasıl oldu. Bunlar hükümet dairelerini, büyük müesseseleri, dükkânları işgal etti, hususî evlere kadar girdi, halkı partileri namına haraca kesti. Yahudi, komünist, liberal, sosyalist ve saire bütün iş sahiplerini ortadan kaldırdı. Ve ihtilâlin tedhiş ve imha kısmını da bunlar yaptı, hülâsa iktisadî, resmî, gayri resmî Alman hayatına kısa bir müddet için bunlar tamamen hâkim oldu. Fakat bu tahakküm müddeti hakikaten çok kısa sürdü.

Hitler yerine yerleşir yerleşmez ihtilâlin bittiğini ilân etti, küçük orta sınıf ihtilâl teşkilâtını birer birer dağıttı. Bunların istediklerinin birini yapmadı. Vergilerini ilga etmek, hattâ hafifletmek şöyle dursun, bilâkis sırtlarına yepyeni vergiler yükletti. Nazi tiyatro, gazete, parti, propaganda teşkilâtı için gayri resmî vergiler hep bunların kesesinden çıkar. Hitlerin iktidar mevkiine geldiği gün birer dev gibi kadir ve şanlı olan bu sınıf bugün Almanyanın en sefil ve zavalı kitesidir.

Bunların milis teşkilâtı olan kahverengi gömlekçiler de ihtilâlde oynadıkları mühim rolden dolayı lûtfu değil, kahrı gördü. Polise muavin olarak kullanılan kısma yol verildi, dahildeki emniyet mevkilerinin hepsinden atıldılar, liderleri birer birer imha edildi, kendileri baş kaldırdıkça kâfile kâfile ceza kamplarına tıkıldılar. Kananların aldığı ücret kazınlarını doyuramayacak kadar azdır, fazla olarak üniformalarını bile kendileri tedarike mecburdur. Bunlar gayet sıkı inzibat içinde askeri terbiyeye tabi ve harp için elde tutulan bir kuvvettir. Tabii olarak inkisarı hayal, fıkarcılık onları eskisinden fazla servete düşman yapmıştır. İçerindeki ihtilâl arzusu kuvvetlidir, hâlâ Almanyada (harpten evvelki günlerde) yer yer bunların isyanı görülmüştü. Frankfurt'da bu teşkilât Hitlerle telgraf çekerek «Dört senelik sosyalist» plânı talep etti. Garbî Almanyada «Hitler, bize ya ekmeğe ver ya kızıl oluruz» cümlesini onların bir darbumeseli addedildi. Bu sınıf hâlâ devam eden kuvvetli ve samimî bir yahudi aleyhdarlığına rağmen çok sola doğru bir kuvvettir. Kendi başlarına muvaffak olabilecekleri rejim aleyhine bir isyan çıkarmakla beraber her halde hâlâ ihtilâl bekliden ve servet ekalliyetine vuru-

Yazan:

HALİDE EDİB

lacak her hangi darbeye ihmal edilmeyecek bir kuvvettir. Bunlar Almanyanın en millî bir unsuru olmakla beraber Rus - Alman anlaşmasından memnun, hattâ istifade etmiş olmaları memumdur. Kendilerine mahsus bir şekilde olsa bile bunlar hakikat sosyalist bir kitledir.

Kara gömlekçiler

İkinci orta sınıf kolu, zengin tüccar, zabıt, serbes meslek sahipleri, büyük çiftçi oğulları, yüksek memurlardan müteşekkil sayısı iki milyona yakın bir kitledir. Tahsil ve ictimal seviye itibarile ötekilere faik ve ötekilere yukarıdan bakarlardı. Bunların askeri yahut milis kuvvetini karagömlekçiler teşkil eder ve sadece (S.S.) teşkilâtı da denir. Bunların sayısı ihtilâlden evvel yüzü geçmezdi. Bugün bir kaç yüz bin kişilik bir gruptur.

Bunlar vaktile ve şimdi Hitlerin şahsî muhafızları olduğu gibi Hitlerin arkasındaki sermaye ve kudret zümresinin de en çok itimad ettiği bir kuvvettir. Çünkü kahverengi gömlekçilerin ortadan kaldırdığı komünist, sosyal demokrat, yahudi ve sairenin yerlerini onlar almıştır. Büyük sermayenin, büyük sanayiî sadık hizmetkârlarıdır. Çünkü para ve kudreti onlardan alırlar. Ve bunlar hiç ihtilâlcî değildir. Bilâkis ihtilâlde mâni olmak için yetiştirilen bir teşekküldür. Yeni rejimin nimetlerinden en çok istifade eden onlardır. Kahverengi gömlekçilerden şiddetle nefret ederler ve onlara biftek derler, yani dışlarının kahverengi, içlerinin kızıl olduğunu söylerler.

Kahverengi gömlekçiler de onlara çok düşmandır ve karagömlekçilere (Bozengarde), yani «hassa muhafız alayı» lakabını verirler. Karagömlekçiler kahverengi gömlekçileri tarassud eder, tevkif ve hapsedmek için vesile icad eder. Karagömlekçileri azlığına rağmen bugün en hatırı satılır Nazi kuvveti telâkki etmek zaruridir. Çünkü onlar Almanyanın Gestapo, yani gizli polis teşkilâtına sahiptirler. İstediklerini tevkif, hapsedir, ortadan kaldırır, istediklerine işkence edebilirler. Tabii olarak bütün resmî dairelerde, halk arasında değil, hattâ Hitlerin muhitinde bile hafiyeleri vardır. Bunlarda ideoloji, iman ara-

mak doğru değildir, bunlar sadece Hitlerin temsil ettiği rejimin kapı - kullarıdır, yani yeni eski her hangi mutlakiyet ve istibdad sisteminin ideal bir muhafız heyetidir.

Hülâsa rejimin istinad ettiği aşağı ve yukarı orta sınıfın bu iki teşkilâtı, birbirlerine düşman olmakla beraber, daima Hitlerin şahsına sadık kalmıştır.

Rejime muhalif kuvvetler

Bunlar yirmi milyonu geçen amele sınıfıdır. Gerçi Hitler iktidar mevkiine geldiği zaman açıkta olan sekiz milyon amele iş buldu. Fakat büyük bir kısmını yarı aç ve nezaret altında yol yapmak, taş kırmak gibi en ağır hizmetlerde kullandı.

Bugün rejim aleyhine ciddi adde-dilecek teşkilâtlar daima bunların arasından çıkar. Rus - Alman anlaşması ne dereceye kadar bu sınıfı tatmin etti, rejime isindirdi. Bunu bilmek imkânı bugün yoktur. Bundan başka da sosyal demokratların bir hayli isim altında ayrılan küçük ve yeni, fakat gizli fırkaları hasıl olmuştur. Bütün bu gizli ve muhalif kuvvetlerin aralarında fikir itibarile fark büyük değildir. Fakat hepsi Nazi rejiminin tedhiş kudreti, teşkilâtı altında - bir harp mağlûbiyeti müstesna - her zaman zaftedildiler, ve edilebilirler. Her hareketleri satırta, hapisle, ceza kamplarının korkunç inzibatile önlendi ve önenebilir. Burada tek bir mütalâa kati olarak şu yolda yürütülebilir:

Eski millî Almanyanın dahili daha yeknasak, daha sınıfları muayyen hududlar içinde, hülâsa ictimal bün-yesi kuvvetliydi. Hitler Almanyasında, hariçten daha bir örnek görünmesine rağmen içinde ne şekilde patlak verebileceği malûm olmıyan bir sürü istifham işaretinde (dinamik) ler vardır. Bugün bunların tepesinde, harbi vücuda getirmiş olan en hâkim kuvvet «Beynelmîlel Almanya» mefkûresinin plânını yapan ve bazı parçalarını tahakkuk ettiren Hitleri bilfiil mevkie getirmiş olan, Almanyanın parasının ve kesesinin sahibi olan Rhur'un ağır sanayiini halk eden sermaye, kafa ve küçük teşekküldür. Onlar dünya harbinin gizli olmakla beraber en kuvvetli âmilleridir. Kendilerine memleketin ekseriyetinin menfaat ve his bakımından muhalif olmasına rağmen nasıl bütün Almanyayı avuç içine aldıkları, plânlarının mahiyeti bundan sonraki «Beynelmîlel Almanya» makalesinin mevzuudur.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Zeppelin balonlarının bombardımana uğrıyan vatani: Friedrichshafen

Fransız tayyarelerinin bombardıman ettiği Friedrichshafen şehri Württemberg'de, Tuna dairesi içinde Konstans gölü üzerinde 11300 nüfuslu bir Alman şehridir. Burada bilhassa Zeppelin balonlarının imalat-haneleri ve üsleri vardır.

Şehir iki kısımdan mürekkeptir. Eski imparatorluğun Buchhorn şehri ve liman - Hofen - ki, bu isimde olan manastırın yanımdadır Manastırın yerine Württemberg kralının yazlık şatosu inşa edilmiştir ki; göl kenarında, pek lâtif manzaralı bir yerdedir. Eskiden kasabanın liman ticaret-çe pek işlekti.

Buchhorn şehri 837 denberi tanınmıştır. Burada kudretli kontlar hâkim olmuştur. Muhtelif hanedanlara intikalinden sonra, şehir, 1275 te imparatorluğa dahil olmuş; İsveçliler 1632 de burada bir donanma yaparak göl üzerine salmışlardır. Friedrichshafen 1802 de Bayyerağa geçti. Sekiz sene sonra Württemberge ait oldu. 1050 de kurulan Hofen manastırı evvelâ Benediktin papazları tarafından işgal edildi. 1450 den sonra diğer papazlara geçti; 1805 te Württemberg'e bırakıldı.

Kont Zeppelin

Zeppelin balonlarının mucidi olan ve ismini bu icadına veren kont Zeppelin

Zeppelin balonu

Zeppelin balonunun ne evsafa olduğunu anlatmak için bir tanesinin misalinin zikredelim: L. Z. 127, 2650 beygir kuvvetinde, 105000 metre mikâbı, 128 kilometre süratindedir.

Bu hava gemileri, harp zamanlarında bombardımana, sulh zamanında da kataları birbirine bağlamağa yardım etmiştir. Zeppelin'ler yanarak kazaya kurban gitmek tehlikesine maruzdurlar. 1914 - 1918 harbinde pek çokları tahrip edilmiştir. Bir tanesi de Amerika seyahatinde yanmıştır.

Bu kabili sevk balonlar, bazan hydrogene, bazan da helium, bazan da ethylene'e yakın gazlarla doldurulmaktadır. Zeppelinlerin boyları 150 + 250 metre arasındadır. En büyüklere Super - Zeppelin deniyor.

Y. Ç.

1 - 10 - 1939 tarihinden itibaren

BERLİTZ Lisan Dersanesinde

yeni

Fransızca - İngilizce - Almanca

Kuruları açılıyor

Haftada 3 ders ayda 4 lira

Beyoğlu: 294 İstiklâl caddesi

Artıklardan istifade

Hiç bir işe yaramaz zannedilen şeylerden istifade edebilmek için tarif edeceğimiz usuller faydalıdır:

Suyu sıkılan limonlar ile ev işi bittikten sonra eller ovulursa, işten hasıl olan lekeler çukar eller katiyen çatlamaz, yumuşak kalır.

Bu limonlar içleri tamamiyle çıkarılır yalnız kabukları kurutulursa, bunları soba yakarak çura gibi kullanmak kabildir.

Portakal kabukları, soyulan patates kabukları kurutulur aynı vazifeyi görür.

Kahve telvesi eller için çok iyidir. Eldeki fena kokuları izale eder, elleri beyaz ve yumuşak yapar.

Çay içildikçe çaydanlıkta kalan yaprakları saklayıp kurutmalı. İca-bunda bu yaprakları hafifçe ısıtıp halılar üzerine serpererek süpürmek bunların renklerini canlandırır ve parlattır.

Bazı yemeklere yalnız soğan suyu konulur. Rendelenen soğanın suyu alındıktan sonra kalan posayı hafifçe toprakla ya külle karıştırıp kırmızı bakır takımları ovulursa gayet iyi temizlenir ve parlar.

Evde içilen sigaraların küllerini dökmemeli. Temiz bir kutu içinde muhafaza etmeli bir bezi bu küle batırarak madeni eşya silinince pırl pırl olur.

Bu külleri az su ile ezerek hasıl olan çamuru salon saksılarının toprağı üzerine koymalı. Gayet kuvvetli bir gübre vazifesini görür.

Kahve telvesi ile kahve telvesine bir iki damla sirke ve kâfi miktarda su ilâve ederek yıkanırca fevkalâde parlak olur.

Madeni eşya yalnız kahve telvesi ile silinince temizlenir ve parlak olur.

En kirli camları bile eski gazete kâğıdını ile silmek tertemiz yapar okunmuş gazeteler buruşturulup ısıtılmalı ve camlar silinmelidir.

Yenilen elmaların kabuklarını atmayarak bunlardan çay yapmak mümkündür. Gayet ince soyulan kabukları çaydanlık içerisine yuvarlak kesilmiş bir parça limonla beraber koymalı. Üzerine kaynar sıcak su haşlamalı. Bir iki dakika sonra fincana süzmeli. Hasıl olan açık renk çaya şeker koyarak içmeli. Vücuda çok faydalıdır.

Kırılan tabakları, vazoları yapıştırmanın bir ilâç

Kırılan tabak, vazo gibi şeyleri gayet iyi yapıştırmanın bir ilâç:

Otuz gram gom arabik alarak az su içinde eritmeli. Diğer bir kap içinde 25 gram kolayı da suda ezmeli, ikisini beraber karıştırarak içerisine beş gram ince toz şeker, bir gram kâfur ilâve etmeli.

Bir tencere su ateşe koyarak içerisine bu mahlût olan kabı oturtmalı ve (baine - marie) usulü pişirmeli; daha sulu iken ateşten indirerek muhafaza etmeli.

Bu ilâç soğuyunca pelteleşir ve kırık tabak, vazo gibi şeyleri çok iyi yapıştırır.

Şapka kurdelaşının lekelenmemesi için ne yapmalı?

Baş fazla terliyen erkeklerin şapkalarının içindeki meşin terden yağlanır, ve şapkanın üzerindeki kurdela kadar çıkarak lekeler, şapkayı bozar.

Buna karşı meşin ile fôtr arasında iki üç parmak eninde sünger kâğıdı yerleştirilirse teri bu kâğıd içtiği için şapkanın üzerine ter çıkıp kurdelaşını bozamaz. Ara sıra bu kâğıdı değiştirip temizini koymak icap eder.

Bütün elbiselerde cep yapılıyor

Sonbaharda ve kışın giyilecek elbiselerin hemen ekserisinde cep ve bu cebin içerisinde de mendil vardır. Birkaç model dercediyoruz:

1 — Lâcivert ince yünüden elbise. Üst kısmında iki küçük bluzda cep olmaktadır, içine beyaz mendil kon-

muştur. Yakası ve düğmeleri beyazdır.

2 — Yeşil yünü elbise. Kemer siyahtır. Eşarpı ve mendili yeşil siyah çizgilidir.

3 — Bej rengi jerseyden elbise yakası, etekleri ve cepleri şarap sarı-

lerle süslenmiştir. Kemer şarabi podöstettir. Mendili şarabi üzerine bej beneklidir. Aynı kumaştan üç düğme bluzu iliklemektedir.

4 — Kırmızı yünüden elbise yakası beyazdır. Kemer lâciverttir. Mendili lâcivert üzerine beyaz ve kırmızı çizgilidir.

Nuy

Makarnanın en hafifi nuydur. Kuttar içinde satılan nuyu evde kolayca yapmak mümkündür. Bilhassa fi-atinde fark olur.

250 gram iyi unu bir kap içerisine koymalı. Ortasını açarak bir tutam tuz atmalı, ve iki yumurta kırmalı. Karıştırmalı, azar azar atarak yarım bardaktan az fazla su ilâve etmeli. Güzelce yoğurduktan sonra hamur tahtası üzerine az un serpmeli, incecik yufka açmalı. Bıçakla ya ince uzun parçalar halinde yahut kibrit çöpü ncelik ve boyunda kesmeli. Bir temiz örtü üzerine sererek gölgede bırakmalı.

Bu suretle hazırlanan nuyları adı makarna pişirir gibi hazırlamalı. Gayet hafif ve lezzetli olur.

Fazla yumurtalı nuydan hoşlanmayanlar bu mikdar una bir yumurta ve bir bardak su koyarak hamuru tutabilirler.

Hangi şeker hangi madde-lere kullanılmalı?

Tatlı, reçel, kek gibi şeyleri yapanlar hangi şekerin nerede kullanılmasını lâzım olduğunu öğrenmelidirler. Yerde kullanılan şeker daha istifadeli ve ekonomik olur.

Çay, kahve, gibi şeyler için parça kare şeker en muvafıktır. Bunlara küçük kaşıkla konulan şeker ekseriyetle etrafa dağılır, ziyan olur. Sonra her kaşığın boyu bir olmadı için konulan mikdar bazan fazla kaçabilir.

Toz halinde kalın kristalize şeker ancak reçel, komposto, mahallebi ve kaynayan, pişen tatlılarda kullanılmalıdır.

Bütün pastalar, kekler, bisküviler için toz şeker kullanılmalıdır. Kristalize şeker bunların içinde kolayca eriyip hallolmadığı için hamurun dibine dırulup fırında pişerken kabarmasına sebep olabilir.

Lokum şekeri denilen en ince pudra şekeri ancak gatoların üstüne serpilir ve yapılacak glasürlerde kullanılır.

Pirincin böceklenmemesi için kolay bir usul

Uzun müddet kullanılmadan duran pirinç böceklenir. Bilhassa bir seneden diğer seneye kalırsa... Buna

mani olmak için pirinç mikdarına göre içerisine bir kaç çorba kaşığı ince tuz karıştırmak kâfidir.

SINEMA

Cücelerin yaptıkları film

Pamuk prensese nazire olan filimde 200 cüce rol aldı

Geçen sene Hollivutta 'Pamuk prenses ve yedi cücesi' adlı bir film yapılmıştı. Bu film dünyanın her tarafında büyük rağbet görmüştü. Film yapan, Mikey Mavs'ın babası Walt Disney'di. Disney aylarca çalışarak, muhtelif resimler çizmek suretile filmi vücade getirmişti.

'Pamuk prenses ve yedi cücesi' nin gördüğü rağbet üzerine Hollivutta tanınmış sahne vazilerinden Mervyn Le Roy da bu tarzda bir film yapmıştır. Yalnız arada mühim bir fark vardır. 'Pamuk prenses' de canlı artist bulunmadığı halde yeni filimde bütün artistler hakiki cücelerdir. Mervyn Le Roy bu film için Hollivut-taki bütün cüceleri angaje ettiği gibi Avrupadan da bir çok cüceler getirtmiştir.

Yeni filmin adı Oz sihirbazıdır. Filmin mevzuu şudur: Amerikada Kansasda Dorothy adında köylü bir kız vardır. Bir kasırga köyünden hiç çıkmamış olan bu kız alıyır ve garib bir memleketi bırakıyor. Bu memle-

Filimden bir sahne

ket cüceleriyle meskündür. Cüceler küçük kıyafetler giyer ve kendilerini ancak Oz sihirbazının gönderebileceğini biliyorlar. Sihirbaz zümrüt memleketinde oturmaktadır. Ve Dorothy üç cüce ile birlikte yola çıkıyor, Bir çok maceralar geçirerek zümrüt

memleketine geliyor. Burada bir çok maceralar geçiriyor, nihayet bir balonla memleketine dönmeğe muvafak oluyor.

Bu film için 4000 kostüm yapılmış, pek çok masraf edilmiştir. Filimde iki yüz cüce rol almıştır.

MÜSKÜLLERE CEVAP

Benzinle silinen kumaşlar

Kurtuluş Ülkü N.: 1 — Benzinle silinen kumaşa çok defa leke etrafına bir hale gibi yayılır. Buna karşı benzinle silinen yer daha yaş iken bir pamuk parçası üzerine bir tutam talk pudrası koyarak daire çizer gibi leke yerini silmek lazımdır.

2 — Po dö süet cantalar bir müddet kullanıldıktan sonra parlamaya başlar. Halbuki podösüetin bütün güzelliği mat ve kadife gibi olmalıdır. Bu parlaklığı gidermek için en ince numara zımpara kâğıdı alıp parlayan yerlere sürmek kâfidir.

3 — Tütünden sararan dişlerinizi beyazlatmak için haftada bir dişlerinizi (her gün sildiğiniz diş tozu ya macundan başka) kâfurulu tebeşir tozuna batırılmış fırça ile fırçalayınız. ve ağzınızı bir tatlı kaşığı oksijenli su ilâve edilmiş bir bardak su ile çalkayarak gargara ediniz.

Buhar banyosu

Ayaspaşa Feriha B: Yüzünüze buhar banyosu yapmak için evvelce mutlaka yüze yağlı bir şey sürmek lazımdır.

Tatlı bademyağı veya vazelin en fazla kullanılan yağdır.

Bunlardan birini sürdükten sonra ateşe konulan su dolu bir kap içerisine üç kaşık gül suyu, on beş damla aselbent, üç gram toz halinde şap, beş gram borat dö sut ilâve etmeli.

Bunlar kaynarken çıkan buhara yüzü tutmalıdır. Bir çeyrek sonra yüzü ince ve yumuşak bir tülbentle silmek lazımdır.

100 gram gülsuyu, 100 gram kolonya ve 100 gram eau de laurier - cerise) bir şişeye koymalı. Buhar banyosundan sonra bu ilâktan iki çorba kaşığına iki çorba kaşığı soğuk su katarak içine katlanmış ince bir tülbent batırmalı, yüze koymalı. Sıcak buhardan açılan ve temizlenen mesamat bu soğuk ilâçlı kompresle tekrar sıkışır.

Ete batan tırnak

Ankara, N. R.: Tırnağınız etinize batmıssa ve sizi yürütmüyorsa doktora gösteriniz. Sizin yapacağınız iş şudur:

Ayağı yıkadıktan sonra usulca batan tırnağı kaldırmak, temiz paket pamuktan gayet küçük bir parçayı altına sokmak. Tırnak büyürken ete batmasına bu pamuk mani olur.

Diğer bir usul de şudur: Bir parça zımpara kâğıdı almalı. Tırnağın orta yerini üstünden bu kâğıdıla törpülemeli. Tırnağın ortası incelmeli. İşte tırnak büyürken kuvvetini bu incelen kısmın kalınlaşmasına sarfeder, kenarlar da ete batmaz.

Tutkalın pis kokmaması için ne yapmalı?

Kırık bir sandalyeyi, masayı yapıştırmak için umumiyetle tutkal kullanılır. Kaynayan tutkalın neşrettiği koku pek pistir. Bu kokuya mani olmak için tutkal kaynarken içine bir tutam boraks atılmalıdır.

Haftanın mizahı

(Yazı ve resimler: Cemal Nadir'in)

Dev Synası

Nişan!..

Büyük harbin acı günleri içinde insanları eğlendirip güldürdüğü için Fransızlar komik Şarluya Lejion d'onör nişanı vermişlerdi. Milyonlarca insanın göğsüne kurşundan birer nişan takan harp, Şarlunun göğsüne altından bir nişan takmıştı!...

Aradan yirmi küsur sene geçti. Bu zaman içinde büyük harbi gölgede bırakacak kadar acı dünya hadiseleri oldu. Fakat kimse çıkıp ta Şarluya bir nişan vermedi.

Bu ihmal Şarlunun artık gözden düşmüş olmasından, yahut insanların gülmeyi unutmalarından değil, hadiselerin esasında gülünç oluşundandır!..

Büyük harbin ızdırabile kilitlenen dudaklar bir Şarlunun neşe anahtarına açılabilmişti.

Fakat şimdi dünya öyle bir ciddi sa-vaşa giriyor ki gülmek için galiba merhum Kel Hasanı bile mezarından kaldırmak icap edecek!..

Şarlo göğsünde yer hazırlasın: Bu sefer insanları güldüreblenler bir de-ğil, bin nişanı hak edecekler!..

— Damad tıpkı maymuna benziyor ayol, sülün gibi kızı bunun nesine vermişler?..
— İki tane gaz maskesi varmış!..

Olagan İşler

Mikrop harbi!..

Bostan sahibi dolap başında yor-gunluk kahvesi içiyor, bir yandan da En son palavra gazetesinin son san-ye haberlerini sökmeye çalışıyordu.

«Yeni harplerde düşmana hastalık mikrobi atmak usulleri...» kelimele-rini okuyunca durakladı. Başını kal-dırdı, bostanı bir baştan bir başa dol-duran salata, soğan fidelerine, tarh-ların arasında lâğım sularına yol açan bahçıvanlara gururla baktı. Sonra kendi kendine:

— Hangi bir düşmandır ki o çıksın bre karşımıza!... diye söylendi!..

İstidad!..

İsmi lâzım değil, «Yazık oldu Süley-man efendiye», şairinin hayranların-dan bir zat Ada vapurunda günlük makalesini yazıyordu. Etrafta konu-şanlar bir ara bahsi şiire ve şaire dök-tüler, biri:

— Bizim şairde nezle istidadı var-mış!.. diyordu.

Günlük makalesini yazan zat bu adı geçen meşhur şairi tanırdı. Söze karışmadan duramadı:

— Zaten onda herşey istidad halin-dedir, dedi, hattâ şiir bile!..

— Avrupa haritası gibi kadın monşer!... Her gün biçim değiştiriyor!..

Sen altından, biz üstünden...

Babıâlide imzası kadar az görünenlerden biri de şair Hüseyin Rifattır. Az görünür amma her görünüşünde zemin ve zamana uygun, yeni eserlerle dolu olduğu için uz görünür!..

Ona son defa Dikili zelzelesinin ertesi günü rasladık. Bermutad sinirli idi. — Ne dersin bu işlere üstad?... Sualine heccav şair şu manzum cevabı verdi:

Yer üstünde boğazlaştıkça insanlar içim titrer,
Yer altı sarsılınca göklere çıkmaktadır âhım;
Biraz gayretli davransak şu dağlar hep olur dümdüz
Sen altından, biz üstünden karıştırdıkça Allahım!

8 — Samsunda!..

Yalnız Samsunda değil, bütün Ka-radeniz kıyılarında evlerin pencereleri açılmış gözlerle, ağızlara benziyor.

— Denize girmek için uzaklardan gelenler de plajlardaki pahalık karşı-sında işte böyle gözlerini, ağızlarını açarlar!.. dedim. Bay Amca bu ben-zetişi şöyle düzeltti:

— Yalnız şu farkla ki bunların göz-leri, ağızları deniz ihtiyacile değil, li-man ihtiyacile açılmışa benziyor!..

nı sıkışmış olmalı ki, gözlüklerinin üs-tünden turistin yüzüne baktı baktı da:

— Bana bak çelebi, diye bağırdı, bu Ejderi derya gemisi!... Alman sefi-nei devleti değil!..

★

O günlerde Samsunu su basmıştı. Duvarlar yıkılmış, sokaklar çamur içinde kalmıştı. Bize rehberlik eden zat:

— Şehrimiz ziraat memleketidir!.. diyerek Samsunu üç kelimele hülâsa etmek istedi.

Bay Amca, su baskını bittiği halde hâlâ çamuru bitmemiş olan sokaklara bakıp:

— Aksi gibi her taraf yeni sürül-müş!... dedi.

★

Şehirde bir de dört katlı apartıman var.

— Enine boyuna rahat ve geniş şe-hirde acaba kimler apartımanda ken-dini sıkıntıya sokar?... Diyenlere bay Amca şu cevabı verdi:

— Koca şehirde elbet İstanbulda yaşamağa hasret çekenler vardır!..

★

Biran evvel vapura dönmek için ace-le edenler vardı:

— Buranın denizine güven olmaz, şehre güzel güzel gelirsiniz de döner-ken deniz dağlara çıkar!.. diyorlardı.

Sahiden de öyle oldu. İskeleye in-dığımız zaman süt liman deniz ye-rinde kabarmış ayran bulduk!..

Motörün bir köşesine büzülen bay Amca bir ara başını dalgalara çevirip: — «Deniz kadın gibidir!» buyuran zat şimdi aramızda olmalıydı!... diye mı-nırlandı.

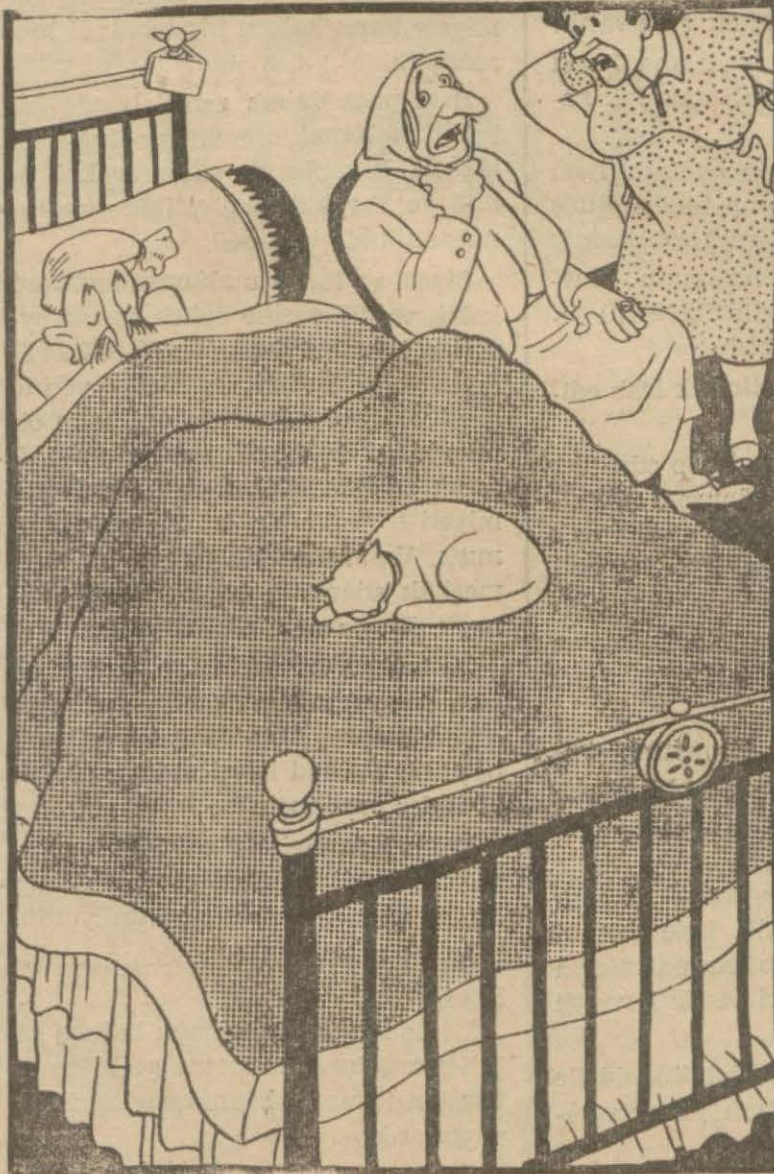
— Ne yapardı bay Amca?... diye yü-züne baktık.

— Ne yapacak, vecizesindeki «gibi»-yi kaldırır, atardı!.. dedi.

(Arkası haftaya)

— Ortalıkta kalay katılığı varmış...
— Vay ölüsü kandilli muharebe vay!... Yirmi gün içinde şu geçmiş tenekeli fanî dünyanın camına tükürdü be!..

— Neden hasta oldu?...
— İlâç aramaktan teyzeciğim!..

Çocuk — Amca, Zigrit burası mı? ...

Zelzelenin ve fırtınanın yaptığı tahribat

Bergamada maili inhidam 400 evin yıkılmasına karar verildi, çadır istendi

Ödemiş'te yürük çadırlarını seller bastı. Yedi kişi boğuldu. Üç kişi de zelzelede enkaz altında kaldı

Dikili'de yıkılan binalar, çadırda yerleşen halk, Kızılayın aş tevzi istasyonu ve burada toplanan halk

İzmir 26 (Telefonia) — Bugün Bergama, Dikili, Kemalpaşa, Tire, Çeşme kazalarında vukubulan zelzeleler hakkında malûmat gelmiştir. İzmirde de ara sıra zelzele hissedilmektedir.

Dikili kaza merkezinde dün öğle-vaktinden gece saat 23 e kadar 18 zelzele kaydedilmiştir. Bunlardan 18.30 da vukubulan zelzele çok şiddetli idi. On saniye devam eden bu zelzele esnasında maili inhidam bir halde bulunan binalar yıkılmıştır. Halk korku içindedir.

Çandarlıda zelzele

Geçen sene bir zelzele esnasında kısmen harap olan Çandarlı nahiye merkezinde de dün gece zelzele hissedilmiştir. Halk sokaklara, kırlara fırlayarak geceyi açıkta geçirmiştir. Çandarlı nahiye müdürlüğü bir ihtiyat tedbiri olmak üzere Dikili kaymakamlığından 200 çadır istemiştir. Dikili kaymakamı ve hükümet tabibi vaziyet ve ihtiyacı yerinde tetkik etmek için Çandarlıya gittiler.

Nahiyenin Deliktaş ve Demirtaş köylerinde zelzeleden bazı evler yıkılmış, halk açıkta kalmıştır. Tire kaza merkezinde fasılalarla zelzele olmuştur. Kemalpaşa, Bergama, Çeşmede de yeniden vukubulan zelzele halkı endişeye düşürmüştür.

Dikilide çadırlar kuruluyor

Dün Ankaradan Soma istasyonuna gelen 500 çadırın Dikiliye taşınmasına devam ediliyor. Bugün kamyonlarla getirilen 130 çadır derhal kurulmuştur. Kaza halkının hepsi açıkta olduğundan Dikili ihtiyacını karşılamak üzere daha çadıra lüzum vardır. Bergama da 150 çadır istiyor.

Bergamada yağmurun tahribatı

Bergamada yağmurun tahribatı ilk tahminin çok fevkindedir. Zarar hakkında şu malûmat verilmektedir. Fırtına, pazartesi gecesi şiddetli bir zelzeleden sonra başlamış, bunu çok şiddetli yağmur takib etmiştir. Zelzeleden açıkta kalanlar sığınacak yer aramışlar ve müşkül vaziyette kalmışlardır. Bergama kaza merkezindeki evlerden bir çokları oturulamıyacak derecede harp olmuştur. Maili inhidam 400 ev tesbit edilmiştir. Bunlar yıktırılacaktır.

Bergamada Hacıhaşım, Kulaksız camileri, Poyracık köyünde Yıldırım,

Yeniköyde, Yenicami, Kozak nahiyenin Kaplan köy camii ve mektebi zelzeleden zarar görmüşlerdir. Yıldırım camii eğrilmiştir, yıkılmasından korkuluyor. Armağanlar koyunda 40 ev oturulamıyacak derecede hasara uğramıştır.

Bergamanın Cennetayağı meydanaındaki bağ kuleleri tamamen yıkılmıştır. Bağ ve bahçelerdeki su kuyularından siyah sular çıkıyor. Demirci civarında büyük bir menbaın suyu çekilmiştir.

Dikili - Bergama arasında bulunan çifliklerdeki binalar tamamen yıkılmıştır. B. Rızanın çiflik binası yıkılmış, oğlu Mehmed ölmüştür. Ovacık köyünde ikinci Ahmed de yıkılan binanın altında kalarak ölmüştür. Nafia yol amelesinden biri kulübesinin altında kalarak ölmüştür. Yaralananlar da vardır.

Bergama Kızılay kurumu bir teberrü defteri açmıştır. Umumi merkezden de acele yardım istenmiştir.

Fırtına tahribatı hakkında kazalardan alınan malûmat bilhassa zeytin ve incir mahsulünün zarar gördüğü merkezindedir. Bornova ziraat mektebi binasında 52 cam kırılmıştır.

Bergamada yukarı Beyköyünde muallim Eminin evine yıldırım düşmüş, evde yangın çıkmıştır. Muallim yaralanmıştır.

Ödemiş'te de bir facia olmuştur. Adagüme köyünün 6 kilometre şimalinde mezarlık üstü mevkiinde Yürük çadırlarından, Mehmed ve Süleymana ait çadırı seller götürmüştür. Mehmedin karısı Ayşe, oğulları 11 yaşında Salih, 1 yaşında Recep ve on gün evvel askere giden Süleymanın oğlu 12 yaşında İsmail, 10 yaşında Recep ve 3 yaşında kızı Ayşe boğulmuşlardır.

Mehmed o gece civar köylerden birinde bulunuyordu. Ertesi gün çadırına gelmiş, fakat yalnız çadırını değil, karısını ve çocuklarını da bulamamıştır.

Belçika hududunda bir köprü berhava edildi

Nüfusça zayıf yoktur, suikast failleri aranıyor

Brüksel 26 (A.A.) — Arlon istasyonu ile Stockem istasyonu arasındaki şimendifer köprüsü bir infilak neticesinde harap olmuştur. Civarda bulunan bir ev tamamen yıkılmıştır. İnfilak neticesinde havaya uçan köprü'nün parçaları Arlon ve Neuf-Chateau sirtları ile yolların üzerine düşmüş ve münakalâtı durdurmak mecburiyeti hasıl olmuştur.

İnsanca zayıf yoktur. Yalnız köprü'nün üstünde duran nöbetçi hafifce yaralanmıştır. Bu köprü'nün Lüksemburg hududu civarında bulunduğu malûmdur.

Hükümet tahkikat yapmaktadır. Suikast failleri henüz bulunamamıştır.

Hollanda hududunda vaziyet

Brüksel 26 — Independence Belge gazetesinin Hollandadan aldığı haberlere göre, Almanyanın Hollanda

hududunda asker tahşid ettiği doğru değildir. Bilâkis Fransız hududu yakınında boşaltılan yerlerin halkı Hollanda hududuna nakledilmektedir. Bu da Hollanda'ya karşı bir hareket düşünülmediğini bildiriyor.

Almanlar asker kaçaklarının Hollanda'ya geçememeleri için tedbir alıyorlar, hududda devriye gezen Alman askeri değil Slovaklardır. Hollandada istilâ korkusu azalmıştır.

Üzüm müstahsillerine yardım

İzmir 26 (A.A.) — Yeni Asır gazetesinin yazdığına göre, hükümet, üzüm müstahsillerini korumak için tarım satış kooperatifleri emrine bir milyon lira vermiştir. Bu müessese kooperatiflere ortak olmaları müstahsillerin de mallarını alacaktır. Mübaaaat peşin para ile yapılmaktadır.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABİALİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, ictibas hakkı mahfuzdur. Tefrika No. 104

Büyük kabine yıkıldı, Kâmil paşa kabinesi teşekkül etti

İstanbulun Türkler tarafından fetih günü Ayasofyada dua eden bir papasın askerler tarafından takip edilirken mabedin duvarları arasından kaybolduğu, şehir hristiyanlığa avdet edince bu papasın meydana çıkıp duasını ikmal edeceği efsanesi Rumlar arasında daima tekrar edilir.

Fransız enstitü azasından ve Paris üniversitesi profesörlerinden Charles Diehl, Ayasofya hakkındaki yazılarında bu efsanenin Balkan harbinin sona erdiği günlerde tahakkuk etmeyeşine çok teessüf ediyor ve pek uzak olmıyan bir zamanda bu papaz hayaletinin tecessüm ederek vazifesini yapmasını kalbden temenni eylemekten kendini alamıyordu. (1)

Cumhuriyet hükümetimiz 921 sene hristiyan, 482 sene müslüman âyinlerine tahsis edilen bu mabedi bir kültür müessesesi -Bizans eserleri müzesi - haline ifrağ eylemek suretile böyle mutaassıba bir kin ile düşünenlere karşı ne yüksek ve geniş insanî telâkilerle sahip ve mail olduğunu fiilen isbat etti.

Fakat acaba bu fevkalâde insanîyet ve vicdan serbetisi dersini hristiyan taassup dünyası lâykile idrak ve takdir eylemiş midir?

Türk ordusunun Çatalca'da mukavemeti sayesinde Ayasofyaya haç dikilemedi! Eski Osmanlı dostu İngiliz hükümeti bu mukavemetin hasıl ettiği teselli ve memnuniyetle Mısır milliyetperverlerinin İskenderiyede terip ettikleri nümayiş, atlı polislerle men', birçoklarını tevkif ve nümayişçilerin ellerindeki Türk bayraklarını zaptetmekle Türkler aleyhinde Glâdstonun kinini hâlâ unutmadığını gösterdi.

Fransanın eski Hariciye Nazırı Hanotaux - Hanote paşası - (Balkan muharebesi ve Avrupa) eserinde 1885-86 senelerinde İstanbul'da maslahatgüzar iken Şarkî Rumeli meselesinde oynadığı rolü şöyle anlatıyor:

(Bulgar teşebbüsü Berlin kongresinde akdolan muahedeyi yırtıyordu. Bismark:

— Kurtarılan milletler minnettar olmazlar! Onların yalnız serdedilecek istekleri vardır!

Derdi. Bulgarlar da artık Rus nüfuz ve tahakkümü altından sıyrılıyorlardı. Rusya Çarı kendi galibiyetlerinden doğan bu genç hükümetin bu hareketine karşı pek kızıştı.

Yunanistan donanmasını seferber etmişti.

Eğer Osmanlı devleti kafa tutar ve seferberliğe kalkacak olursa Avrupa sulhü tehlikeye düşecekti. Felâketten içtinab için yalnız bir çare vardı: Silâh patlamadan padişaha Şarkî Rumeliyi Bulgaristana bırakmak kararını verdirmek.

Bu kararı vermekle padişah hem muahedelerin kendisine temin etmiş olduğu bir eyaletten vazgeçmek, hem Balkanlarda başlıca hasmının kuvvetlerini arttırmak gibi iki türlü fedakârlığa katlanacaktı!

Bunu ona kabul ettirmek icab ediyordu!

Ayrı ayrı maksadlar takip eden devletler arasında Fransa bu rolü - bu siyasi zehiri Abdülhamide yutturmak rolünü - ihtiyar eylemişti! Başvekil mösöy dö Freycinet'nin verdiği talimat üzerine sadrazam Kâmil paşa ve Abdülhamid ile uzun mükâlemelerde bulundum.

Bulgar ordularının kıymetini, Sırp-ların da galebelerinden artan hahışlerini, karar ve azimlerini padişaha anlattım.

İstanbulda, Bulgar prensinin gönderdiği murahhaslarla, hele reisleri İzanov'la görüştüğümde bu adamların ciddi ve sert çehreleri bende kuvvetli bir tesir bırakıyordu.

Şubatın ikisinde Abdülhamid ile mülâkat ettim. Padişah karar vermiyordu:

— Prens Aleksandr'ın askerleri benimkiler ayarında değildir! dedi.

Yanımda getirdiğim sefaret ataşemiliterimiz:

— Haşmetpenahlı Tecrübe etmek daha iyidir! Cevabını verdi.

Şubatın üçünde padişah razı oldu ve Osmanlı - Bulgar itilâfı metnini kabul eylediğine dair iradesini verdi.)

Şarkî Rumeli işinin bu şekle bağlanması Kâmil paşanın birinci sadaretinde olmuştur. Bütün Rumelinin zıya da Kâmil paşanın dördüncü sadaretine tesadüf etti. Fena tesadüf!

Birincisinde Kâmil paşanın siyasi mesuliyeti daha ağırdır; ikincisinde bu «siyaset piri» meşum bir harbin felâketli neticelerini kabul zaruretinde kalmıştır.

Talihsizlik!

Fakat bu fena tesadüfleri, talihsizlikleri hazırlamakta Kâmil paşanın hırs ve inadının da hayli yardımı olmuştur.

Hürriyet ve İtilâf fırkası Muhtar paşa Kabinesini İttihadçılara karşı şiddetli tedbirlere sevkedemiyordu. Muhtar paşanın istifası etmesini istiyordu. O ise hiç istifa etmeyeceğini söylüyordu.

İttihad ve Terakkiyi iktidar mevkinden iskat etmiş olan karışık kuvvetler maksadlarına tamamen erişmek için harbi fırsat telâkki ediyorlardı. Hükümet üzerinde hâkim olan gizli kuvvetler dahili politikacılığı, İttihad ve Terakki düşmanlığını her şeye tercih ediyorlar, İttihad ve Terakkiyi etmek için ellerine geçen fırsatı kaçırmamak istiyorlardı. Bunun için Gazi Muhtar paşa Kabinesini devirerek yerine kendi adamlarından mürekkep bir Kabine teşkiline çalışıyorlardı. Garip bir vaziyet hasıl olmuştur: İttihad ve Terakki gazeteleri birbirini takiben kapandıkça yeniden çıkanları Muhtar paşa Kabinesini ayakta tutmak istercesine neşriyatta buluyorlardı!

Fakat bitaraf diye iktidar mevkiline getirilen Büyük Kabinenin ayakta duracak hali kalmamıştı. Muhtar paşa yapılan hücumlara dayanamadı. Büyük Kabine nihayet yıkıldı; yerine Kâmil paşanın İttihadçılardan intikam Kabinesi geçti. (18 zilka'de 1330 - 29 teşrinievvel 1312).

«Siyaset piri» artık iktidarını tamamiyle gösteretilecekti! Fakat hangi sahada?

Halk, yaşları ve tecrübeleri itibarıyla, Said ve Kâmil paşaları zamanın iki siyasi kutbu sayardı.

Kâmil paşanın rakibi Said paşa İttihad ve Terakki cemiyetinin meşrutiyet istihsalinde nasıl bir ruh ile çalıştığını pek iyi takdir etmiş idi; cemiyete karşı kalben bir temayül hissedirdi.

Said paşa daima genişletmeğe çalıştığı malûmatile, meftur olduğu belâgatla hususlarını susturarak İttihad ve Terakki cemiyetinin programı dahilinde yürüdü.

Siyasi ve tarihî malûmatı kafasında kalan ve dili yerine daima genesi oynayan, ikinci sadaretinde Abdülhamide karşı gösterdiği celâdet yerine şimdi ihtiyarlık hırs ve kini kaim olmuş bulunan Kâmil paşa ise Said paşanın zıddına İttihad ve Terakki cemiyeti erkânile bir türlü anlaşmamıştı. Vatana rabitaları gevşek veya meşkül adamlara kapısını geniş açmıştı. Bu da onu küçültüyordu.

İttihad ve Terakki harp başlar başlamaz muhalefete devam etmeyeceğini ilân etmişti; Talât bey gibi en başlı bir İttihad lideri orduya gönüllü nefer yazılmıştı.

İttihad gazeteleri Gazi Muhtar paşa hükümetine Hürriyet ve İtilâfçılardan ziyade müzahir görünüyordu.

Buna rağmen İttihadçılara emniyet edilemiyordu.

İttihada mensup olduğu bilinen zabıter orduların başlarına geçirilen erkândan itimadsızlık muameleleri görüyorlardı.

(Arkası var)

(1) Dans l'Orient byzantin.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Hali tasfiyede bulunan**Türk Endüstri ve Tecim Anonim Şirketi Tasfiye Hey'etinden:**

Hali tasfiyede bulunan Türk Endüstri ve Tecim Anonim Şirketi hissedarları hey'eti umumiyesinin, 12 Birinci Teşrin 1939 tarihine tesadüf eden perşembe günü akdi içtima etmek üzere daveti kararlaştırılmış olduğundan, Şirket hissedarlarının mezkûr günde saat 11 de Şirketin Ankara'da Yenışehirde Karanfil sokağında bulunan merkezini şereflendirmeleri ve hisse senetlerini veya bunlara mutasarrıf olduklarını müsbit vesaike içtima gününe tekaddüm eden bir hafta evvel Ankara'da Şirket merkezine, İş, Ziraat Bankalarına veya Sümer Bank'a tevdi ederek birer duhuliyeye varakası almalari rica olunur.

R U Z N A M E

1. — İstifa eden tasfiye memurunun yerine bir diğerinin intihabı.

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

- 1 — Bütün sınıflar için yatılı ve yatısız, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 — İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifiye gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis Karakolu arkası. Telefon: 22534

Orman Koruma satınalma Komisyonundan:

- 1 — Orman koruma Zeytinburnu talimgâhi ihtiyası olan 110 ton sömük kömürü 2490 sayılı kanunun 46 maddesinin A fıkrası mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 — Pazarlığı 3/1 Teşrin 1939 salı günü saat 14 de Şirkeide Demirkapıdaki orman koruma İstanbul satınalma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Evsaf ve şartnamesi her gün parasız olarak komisyonunda görülür. (7750)

İstanbul Defterdarlığından:

Dolmabahçe'de Maliye kirası ve evrakı matbua anbarının bulunduğu binanın büyük kısmının üzerindeki çatı kısmının yıktırılması için 250 lira muhammen bedelle açık eksiltmeye konulmuştur.

İhale 16/10/939 tarihine müsadif pazartesi günüdür. Taliplerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırıp mezkûr gün ve saatte defterdarlık Millî emlak müdürlüğünde müteşkil eksilte komisyonuna müracaatları. (7760)

HARİTA ve PROJE İŞLERİ**Türkiye Demir ve Çelik fabrikaları Müessesesi müdürlüğünden**

Karabükte Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi tarafından kurulmakta olan şehre su isalesi ile şehir şebekesi tesisine aid harita alınması ve proje, keşif ve şartname tanzimi işi kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

Bu işe aid şartname Ankara'da Sümer Bank muamelât Şubesinde, İstanbul'da Sümer Bank Şubesinde ve Karabükte Demir ve Çelik Fabrikaları müessesesi müdürlüğünden bedelsiz olarak alınabilir.

Eksilte 29/9/939 Cuma günü saat 16 da Karabükte Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesinde yapılacaktır.

İstanbul Emrazı Akliye ve Asabiye Hastanesi Bastababetinden:

Hastahanemizde münhal bulunan biri on lira aslı maaslı diğeri 50 lira ücretli iki mübaşirlik için müsabaka imtihanı açıldığından isteklilerin 4/Teşrinvevvel/939 çarşamba günü saat 10 da kanunun lüzum gelen vesikaları hâmlen bastahanemize müracaatları. (7780)

Yatılı
yatısız

İŞİK LİSESİ

Kız
Erkek

Memleketimizin en eski hususi lisesidir. Ana, İlk, Orta ve Lise kısımları vardır. Kayıt için her gün mektebe müracaat edilebilir. İsteyenlere mektep tarifiyesi gönderilir.

Telefon: 44039

Kız
Erkek

HAYRİYE LİSESİ

Yatılı
Yatısız

Ana, İlk, Orta ve Lise sınıflarına talebe kaydına başlanmıştır. Ecnebi lisanı ilk sınıflardan itibaren başlar. Kızların yatılı kısmı tamamen ayrı bir binadadır. Yatısız talebeyi nakletmek için mektebin hususi otobüs servisi vardır. Tel: 20530

HANS WALTER FEUSTEL

Firmasının: İstanbul, Galata Rıhtımı 45 No. daki
NORDLOYD SEYAHAT ACENTASINDA

Bütün dünyada kara, deniz ve hava yolculuklarına aid biletler satılmakta ve en doğru malûmat verilmektedir. Mektup adresi: P. K. 1436 — Tel: 41178

Bremen'de Norddeutscher LLOYD umumî acentalığı

Bundan başka: Türkiye Cumhuriyeti Devlet hava yolları, Ankara - Hamburg - Amerika hattı, Hamburg - Alman Afrika hatları, Hamburg «MER» orta Avrupa Seyahat acentalığı, Berlin-Alman Lufthansa A. Ş., Berlin - Irak devlet demir yolları, Bağdat - İlk Tuna buharlı Gemiler işletme Şirketi, Viyana acentahları.

Cumartesinden maada hergün 8 den 18 e ve Cumartesi günleri 17 ye kadar açıktır.

1940 takvimi

Resimliay matbaasının pek büyük bir ragbet kazanmış: Arabi - Rumi seneleri, hava tebeddülleri, bayramları, yıldönümleri gösteren, evkati şerifeli duvar takvimleri satışa çıkmıştır. Her sene bu takvimlerin arkasına konan hikâyeler yerinde, bu sene büyük bir sürpriz bulacaksınız.

RESİMLİY MATBAASINA
BAŞVURUNUZ.

KİRALIK VİLLA

Fenerbahçe'de deniz kenarında içi dışı yağlı boyalı, salonları, parke, kalorifer, elektrik, havagazı, telefon ve her türlü konforlu vasi bahçe içinde ideal bir villâ senelik kiraya verilecektir. Seneligi 1800 lira 40008 telefon numara müracaat.

Apartmanınızı tutmadan, havası, nezareti mükemmel her türlü konforlu haiz Nişantaşı Emlâk caddesinde:

PEKİNKÖK

apartmanının 3 numaralı dairesini görünüz. Telefon: 43088

Eyüp sulh hukuk ahkâmı şahsiye hâkimliğinden: Ölü İbrahim Etem terekkesinden olup berayı tasfiye satılmasına karar verilen: 1 —; Balat Mollaşki mahallesinde Sultanhamamı caddesinde (48/50) sayılı evin alt kısmında koridor bir oda ve altında kömürlük ve odunluk ve mutfak ve helâsi, ikinci katta koridor üzerinde üç oda ve bir helâdan ibaret ve elektrik tesisatı havi bahçeyle birlikte ayda (14) on dört lira kiraya mütehammil bir bap hanenin tamamına (1600) bin altı yüz lira kıymet takdir edildiği. 2 —; Yine Mollaşki mahallesinin (48/50) sayılı haneye muttasıl bir katlı ahşap bir sofa ve helâ ve bahçeye nazır oda ve altında bir mutfak ve müşterek bahçeyi ve kuyuyu havi (4) dört lira kiraya mütehammil hanenin tamamına (400) dört yüz lira kıymet takdir edildiği. 3 —; Süleymaniye Mimarşinan sokağında (87/89) sayılı kâğır ayda (3) üç yüz eli lira kıymet takdir edildiği. Tapudana gelen kayıt üzerine gayri menkulier açık arttırma suretile müzayedeye çıkarılmıştır. Şartname: 26/9/939 tarihinde di vanhaneye asılacaktır. 1-inci arttırma 1 Teşrinisani 939 çarşamba günü saat (14) den tatil saatine kadar. Arttırmaya girmek için talip olanların muhammen kıymetinin % 7,50 nisbetinde pey akçeleri vermeleri veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Müterakim vergi terekeye bir senelik Evkaf ve taviz ve rüsumu tellâliye müste-riye ait birinci arttırma kıymetinin % 75 ini bulursa müşterisine ihale edilir, aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile (15) gün daha uzatılarak (16) Teşrinisani 1939 perşembe günü saat (14) den (16) ya kadar yapılr, ipotek sahibi ve alacaklı ve diğer alacaklıların ve irtifak hakkı sahiplerinin ve gayri menkuller üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa ait olan iddialarını evrakı müsbetlerle birlikte ve (20) gün içinde bildirmeleri, aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşılmadan hariç kalacakları ve fazla malûmat istiyenlerin dairemizin 939/373 sayılı dosyadan ve evleri ve dükkânı görmek istiyenlerin içindekilere müracaat etmeleri ilân olunur. (20676)

Kiralık Konforlu Küçük Apartman

Tramvay caddesinde 3 oda, mutfak, banyo, kalorifer, her gün sıcak su, asansör. Taksim Topçu caddesi 2 numara Uygun apartmanı kapısına müracaat.

Ankara valiliğinden:

Ankara - Çerikli Sungurlu yolunun 8+500 — 13+000 inci kilometreleri arasındaki «24170» lıra «58 kuruş keşif bedelli göse ve sinai imalat inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuş ise de talip çıkmadığından 2490 sayılı kanunun kırkinci maddesine tevfi kan 8/9/939 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur. Muvakkat teminatı «1812» lıra «80» kuruştur. İsteklilerin teminat makbuz veya mektubu, Ticaret odası vesikası ve bu işe aid olmak üzere Nafia müdürlüğünden alacakları fennî ehliyet vesikaları birlikte her pazartesi ve perşembe günleri saat on beşte daimi encümenine gelmeleri buna mahsus keşif ve şartnameyi her gün Nafia müdürlüğünde görebilecekleri. (4572) (7314)

Ankara valiliğinden:

Keşif bedeli «49059» lıra «93» kuruştan ibaret bulunan Ankara - İstanbul yolunun 150+000 — 152+692 inci kilometreleri arasındaki köprü ve menfez inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuş ise de talip çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 40 inci maddesine tevfi kan 8/9/939 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur. Muvakkat teminatı «3679» lıra «50» kuruştur. İsteklilerin teminat mektup veya makbuz, ticaret odası vesikası ve bu iş için Nafia müdürlüğünden alacakları fennî ehliyet vesikası birlikte her pazartesi ve perşembe günleri saat on beşte vilâyet daimi encümenine gelmeleri. Buna aid keşif ve şartnameyi her gün Nafia müdürlüğünde görebilecekleri. (4574) (7316)

Ankara valiliğinden:

Ankara - Gerede yolunun 103+800 — 126+800 ikinci kilometreleri arasında yapılacak göse ve menfez inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuş ise de vakti muayyeninde talip çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 40 inci maddesine tevfi kan 8/9/939 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur. Keşif bedeli (181940) lıra (44) kuruştur. Muvakkat teminatı (5347) lıra (03) kuruştur. İsteklilerin teminat mektup veya makbuz, Ticaret odası vesikası ve bu iş için Nafia müdürlüğünden alacakları fennî ehliyet vesikası birlikte her pazartesi ve perşembe günleri saat on beşte vilâyet daimi encümenine gelmeleri. Buna aid keşif ve şartnameyi her gün Nafia müdürlüğünde görebilecekleri. (7315)

Yüksek mühendis mektebi direktörlüğünden:

- 1 — 939 - 940 ders yılı için mektebe girmeye talip olanlar arasında yapılacak müsabaka imtihanları eylülün 28 ve 29 ncü perşembe ve cuma günleri saat 9 da başlayacaktır.
- 2 — Bu hususta fazla malûmat almak isteyenlerin tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat 9 - 16 ya kadar mektep idaresine müracaatları. (7309)

Gümrük muhafaza genel komutan'lığı İstanbul levazım satınalma komisyonundan:

- 1 — Gümrük muhafaza teşkilâtı eratı için satın alınacak 846 adet erat kaputunun 14/9/939 perşembe günü saat 15 deki kapalı zarfı ile eksiltmesine talip çıkmadığından 10/10/939 salı günü saat 15 de pazarlığı yapılacaktır.
- 2 — Tasınlanan tutarı 7867 lıra 80 kuruştur. Ve ilk teminatı 591 liradır.
- 3 — Evsaf ve şartnamesi komisyonca dır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin kanuni vesikaları ve ilk teminat makbuzları ile birlikte Galata rıhtım caddesi Veli Alemdar Han ikinci kattaki komisyona gelmeleri. (7551)

Maarif vekilliğinden:

- 1 — Ankara Kız Meslek Öğretmen okulunun müsabaka imtihanlarına 29/9/939 cuma günü saat dokuzda başlanacaktır. Okullarca namzet gösterilenler Ankara, İzmir, Bursa, Trabzon, Elâzığ, Edirne ve İstanbul'da Üsküdar, Kadıköy, Selçuk kız enstitüleri direktörlüklerine bu tarihten evvel müracaat etmelidirler.
- 2 — Bunlardan namzet gösterildiği okuldan başka bir okulda imtihana girmek isteyenler hüviyetlerini tevsik etmek şartile yukarıda yazılı merkezlerden istediklerine müracaat edebilirler. (7608)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 3520 lira olan 8 adet iki veya dört zamanlı benzin veya dizel motorlu seyyar santrifuj tulumba 3/10/939 salı günü saat (15) on beşte Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 234 liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonca parasız olarak dağıtılmaktadır. (7384)

D. Bakır Nafia müdürlüğünden:

- 1 — Açık eksiltmeye konulan iş: 5241.56 Lira keşif bedelli B. Umumi Müfettişlik binaları için mübayaâ edilecek mabilya.
- 2 — Bu işe ait evrak şunlardır: A — Eksilte şartnamesi. B — Mukavele proje ve resimler. C — Ek hususi ve fennî şartnameleri. D — Bu evraklar Nafia Dairesinde görülebilir.
- 3 — Bu işin ihalesi 5/B.Teşrin/939 perşembe günü saat 10 da Nafia Dairesinde yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için 393.12 Liralık muvakkat teminat vermek, aşağıdaki vesikaları ibraz etmek lâzımdır. A — Bu işin eksiltmesine girebilmek için ehliyet vesikası. B — 939 Mall yulına ait Ticaret Odası vesikası. 5 — Taliplerin 5/10/939 perşembe günü ihale saatinden bir saat önce Komisyon Reisliğine müracaatları lâzımdır. Posta gecikmeleri kabul edilmez.
- 6 — (4) üncü maddenin (A) fıkrasındaki ehliyet vesikası eksiltmeye çıkarılmış olan hangi iş için istenildiği açıkça yazılmal suretile eksiltmenin yapılacağı gününden en az sekiz gün evvel bir istida ile Vilâyette istenilecek ve bu zaman zarfında vesika talebinde bulunmayanların eksiltmeye giremeyecekleri. (7340)

Askerî Tıbbiye Okulu Direktörlüğünden:

Askerî tıbbiye mektebine mensup evci ve salada bulunan okurları Eylül nihayetinde mektepte bulunacaktır. «475» (7666)

AGARAN SAÇLARA

saç boyaları saçların tabii renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz, daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sıhhi saç boyalarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

En son modalarla ahenkta yeni PUDRA Renkleri

En son moda koleksiyonları bu mevsimin

ropları, yeni yüz ve ten renklerle imticiaı icab edeceğihissini uyandırmaktadır. Şimdi, meşhur bir güzellik mütehassısı tarafından icad edilen en son moda renkleri, cazip Tokalon pudrası serisine dahildir. Ve her yerden tedarik edebilirsiniz.

NATÜRELLE — Gayet beyaz ciltler için saf ve şeffaf bir güzellik temin eder.

«PECHE» — Açık tenli sarışın ve esmerlerin ekserisine gayet uygun bir güzellik temin eder.

«BRUN SOLEİL» — Esmerler için cazip bir sevimlilik temin eder... Ve şimdiye kadar gördüklerinizden daha parlak, daha canlı ve daha cazip diğer bir çok renkleri.

Tokalon pudrası havalandırılmış - ki bu sayede on defa daha ince kıl - olduğundan tabii görünür. Onda taze çiçeklerin kokusunu hissedersiniz. Bu Pudra, «Krema köpüğü» imtiyazlı usuliyile karıştırılmış olduğundan iki misli fazla sabit durur. Tokalon Pudrasının yeni ve cazip renklerini görünüz.

“KURTULUŞ,” Biçki ve dikiş dershanesi

Müdüresi: Bayan Papazyan haftanın 4 gününü kadınlara günde üçer saat Fransız usuliyile biçki ve dikiş dersi tedris edilir ve 4 ayda Maarifçe musaddak diploma verir. Feriköy Tepeüstü 116 No. Papazyan Apartmanı.

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

ATEŞ!

Ateş püsküren çelik ejderhalar denizlerde karşılaşıyor. Muharebe amansızdır; okyanusu bile titretmektedir.

Fırtınadan sonra ne destanlar ne kahramanca menkabeler şan ve şerefle hikâye edilecektir.

Bu günleri yaşayan bizler, harp menkabelerini vaka sırasında en ufak teferruat ile dakikasında öğrenmeği arzu ediyoruz.

Halen mevcut modern muhabere vesaiti sayesinde bu haklı ihtiyaç kolayca tatmin edilir. Radyo bu vesaitin en müessiridir.

RCA markası, radyo hususunda en yüksek tekemmül alâmetidir. Bugün radyosuz geçinemeyiz.

Eğer yuvanızda hâlâ bir radyonuz yoksa, sizden evvel milyonlarca satın alanlar gibi SİZ DE BİR RCA İNTİHAP EDİNİZ.

1940 RCA

RADYOLARI

BOURLA BİRADERLER

İSTANBUL — ANKARA — İZMİR

ÇOCUKLAR İHTİYARLAR VE HASTALIKTAN YENİ KALKANLAR İÇİN GIDA

KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

VİTAMİN VE KALORİ CİHETİLE ÇOK ZENGİNDİR

ÇOCUKLARA İSHAL YAPMAZ

Pirinc . Patates . Yulaf . Mercimek . Bezelya . Irmik . Nişasta .
ve Cevdar unlarının çeşitleri tanınmış eczane ve ecza depolarile büyük bakkaliyelerde satılır.

KANZUK Besleyici unları Eşsizdir Mükemmeldir
sıhhi olarak hazırlanır . kaliten bozulmaz ve kurtlanmaz

UMUMİ DEPO: İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL / İZMİR Acentemiz Türk Ecza deposudur

İstanbul Belediyesi Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri Umum Müdürlüğünden:

28 Eylül 1939 tarihinden itibaren iş'arı ahire kadar, bazı hatlarda arabaların ilk hareket saatleri aşağıda gösterilen cetvel mucibince icra edilecektir.

Hat	İşletme	Saat	Hat	İşletme	Saat
Hat 10.	Şişli:	5.50	Hat 32.	Topkapı:	6.10
Hat 11.	Şişli:	6.15	Hat 33.	Yedikule:	6.15
Hat 12.	Fatih:	6.00	Hat 34.	Edirne:	6.15
Hat 13.	Fatih:	6.00	Hat 35.	Edirne:	6.15
Hat 14.	Taksim:	6.21	Hat 36.	Edirne:	6.15
Hat 15.	Taksim:	6.00	Hat 37.	Edirne:	6.15
Hat 16.	Yedikule:	6.00			
Hat 17.	Yedikule:	6.00			
Hat 18.	Edirne:	6.00			
Hat 19.	Edirne:	6.00			
Hat 20.	Edirne:	6.00			
Hat 21.	Edirne:	6.00			
Hat 22.	Edirne:	6.00			
Hat 23.	Edirne:	6.00			
Hat 24.	Edirne:	6.00			
Hat 25.	Edirne:	6.00			
Hat 26.	Edirne:	6.00			
Hat 27.	Edirne:	6.00			
Hat 28.	Edirne:	6.00			
Hat 29.	Edirne:	6.00			
Hat 30.	Edirne:	6.00			
Hat 31.	Edirne:	6.00			

MÜDÜRLÜK

KUŞTÜYÜ

YASTIK, YATAK ve YORGANLARINI MUTLAKA KULLANINIZ.

Yazın sıcak havalarda yorgun başınızın serin ve yumuşak kuştüyü yastık ile rahatını temin eder.

Kuştüyü yorgan, şilte ve yastık fiatlarında mühim tenzilât yapıldı.

(1) liraya alacağınız bir kuştüyü yastık bu ucuzluğu isbata kâfidir.

ADRES: İstanbul Çakmakçılarda Sandalyacılar sokak Kuştüyü fabrikası

SATIŞ YERLERİ: Ankara ve Beyoğlunda Sumer Bank Yerli Mallar

Pazarlarında satılır.